Mason Sözlüğü'nde Gezintiler – 6

Sözcükler ve İsimler

Bu çalışma **"Ansiklopedik Mason Sözlüğü"** adlı kitabın, 2013 tarihli 6. basımından alıntılarla düzenlenmiştir.

Masonlukta birçok sözcük kullanılıyor ve gerçek ya da tasarımsal kişi adları geçiyor. Bazı terimler ve özdeyişler var ki, bunlar da birer sözcük gibi düşünülebilir. Çoğu Batı dillerinde olan bu sözcüklerin Türkçe karşılıkları da merak edilebiliyor. Gezintilerin bu aşaması işte bunları içeriyor. Olabildiğince alfabetik sıraya dizildi fakat kimileri bağlantılı olduğu yerde verildi

Abif

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin olmak üzere Masonlukta anlatılan öyküde Başmimar Hiram'a verilen nitelik.

İbranicedeki sözlük anlamı bakımından "baba" demektir. Hiram'ın sonuna eklenince, Hiram Abif'in anlamı "Baba Hiram" olmaktadır. Bu "babalık" mecazîdir.

Adon

İbranice: "Efendi" ya da "soylu".

İlgili kişinin bir yüceliği, üstünlüğü ya da seçkinliğinin olduğunu vurgular.

Adonhiram

Bazı mason ritleri ve sistemlerinde Süleyman Mabedi'nin başmimarının adı.

Çoğu mason rit ve sistemlerinde bu ad, Hiram Abif ya da yalnızca Hiram olarakgeçer. Kimi yerde başına bir de soyluluk sıfatı eklenir: Adon Hiram Abif.

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküye göre; mabedin başmimarının yardımcısı ve işlerin deneticisi sonradan ardılı olan ustanın adı ise Adoniram'dır. Benzerlikleri nedeniyle bu iki sözcüğün birbirine karıştırıldığı da olmuştur.

Adoniram

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde Hiram Abif'in yardımcısı ve işlerin deneticisi.

Bu öyküde anlatıldığına göre; Adoniram, Hiram Abif öldürüldükten bir süre sonra onun yerine geçer. Bu nedenle **"gerçek mason"**u temsil etmekte olduğu kabul edilir.

Affiliati

Latince: "Katılmışlar".

Bu terim, Latincedeki "affiliatus" teriminin çoğuludur. Masonlukta bunun tekil hali değil fakat bu terimin Latinceden türetilme İngilizce "affiliate" sözcüğünün kullanımı görülür. Bu ise bir mason kuruluşunun bir diğerine ya da bir diğerinin etkinliklerine katılması durumunda kullanılır.

Amor - Honor - Justitia

Latince: "Sevgi - Onur - Adalet"

Antimason

Fra. Antimaçon; *İng.* Anti-freemason; *Alm*. Gegenfreimaurer

Masonluğa karşıt olan ve masonlardan hoşlanmayan kişi.

Anton Hieronymus

"Adon Hiram"ın sanki bir Latin adıymış gibi yazılmış biçimi.

Hieronymus, Latinceden dönüştürmedir. "Adı kutsal olan kişi" demektir.

Arabo / Aroba

Bir anagram.

Bu terim, Latince ve İbranice iki sözcükten çıkmadır. Masonların sürekli olarak dayanışma içinde bulunacaklarına ilişkin söz vermiş olduklarını vurgular.

Aum

Sanskritçeden alınma olup, bazı mason ritüellerinde kullanılan, anlamı üzerindeçeşitli spekülasyonlar yapılmış bir sözcük.

Bu sözcük okunurken, "a" ve "u" sesleri birleştirilip "Oom" şekline getirilir. Tüm güçlü, tüm akıllı, tüm sevgi dolu bir tanrısallığı temsil ettiği söylenir.

Eski Hindu yapıtlarında bu sözcüğün anlamını tam olarak kavrayan kişinin, tüm dileklerine kavuşacağı belirtilmiştir. Nitekim bu sözcük, Vedalar'daki öğretimin hem başlangıcı hem sonucudur. Sanskritçede A "yaratıcı tanrı"yı, U "koruyucu tanrı"yı, M "yok edici tanrı"yı temsil eder. Bu üçünün birleşimi AUM, Brahmanizm'deki "Brahma-Vişnu-Siva" üçlüsünün karşılığı olur.

Bazı masonik kaynaklarda bu sözcük A.U.M. tarzında bir kısaltma gibi yazılır.Bunun Latincedeki Architectis Universus Mundi *(Dünya Evreninin Mimarı)* teriminin kısaltması olduğu belirtilir. Ancak bu açıklama, bu sözcüğü "Evrenin Ulu Mimarı" kavramı ile özdeşleştirebilmek için âdeta zorlama ile oluşturulmuş gibidir.

B Harfi

Çoğu alfabelerin ikinci harfi.

Masonlukta B harfi ile başlayan birçok sözcük ve kavram vardır. Tek başına B harfi, bunlardan bazılarını temsil etmek üzere kullanılır.

Bet / Beth

İbrani alfabesinin ikinci harfi.

Latin alfabesindeki B harfinin karşılığıdır. Tek başına, "dişi" ya da "edilgin"*(pasif)* kavramını niteler. Doğada her şeyin bir karşıtının bulunduğunu benimseyen ikici *(düalist)* felsefelerde, budişilikherhangi nesnel bir öğe ya da kavramın temel özelliklerinden biridir.

Bu bakımdan, bir kavram olarak Bet ya da Beth, ancak "etkin" *(aktif)* olaraknitelenen, dolayısıyla karşıtı olan "Jod" *(Yod)* ile birlikte bir anlam kazanır. Bu da bir mabedin girişindeki İkiz Sütunların anlamlandırılmasına bir gerekçe getirir.

Bet ya da beth, İbranicede bir sözcük olarak "ev" ya da "mesken" anlamına da gelir. Burada söz konusu olan ev dinsel nitelikli bir amaç taşıyor ya da kutsal olarak niteleniyorsa, aynı sözcüğün "mabet" anlamına geldiği de kabul edilebilir.

Diğerine de bakalım.

Yod

Eş. Jod, Iod

İbrani alfabesinin 10. harfi ve İbranicede *"erkek"* ya da *"etkin"*.

Bu sözcüğün Latincedeki sözlük karşılığı **"principium"** olarak verilir. Buna göre yod, *"başlangıç"* ya da *"ilk ilke"* anlamına gelir. Latin alfabesindeki karşılığı, okunuşundan ötürü **J** ya da **I** harfi olarak alınır. Masonluğun bazı derecelerinde bu sözcük, dinsel inançla bağdaşık bir yaklaşımla değerlendirilerek Tanrı'nın ilk ve tek olan, yol gösterici ve koruyucu niteliklerini belirten bir kavram olarak yorumlanır.

Bea Maşeh Bameharah

Eş. Bea Macheh (Makeh) Bameharah

İbranice: "O, doğuda olan, mağaranın içinde".

Sözlük anlamı böyle olmakla birlikte, bu deyişin bir diğer anlamı "Tanrı'ya şükür, onu bulduk." şeklinde verilir.

Birader

Fra. Frère; *İng.* Brother; *Alm.* Bruder

Bir masonun, bir diğerini tanıma ve nitelendirmesinde, eskiden kullanılan sıfat.

Günümüzde artık bu sözcüğün yerini "kardeş" sözcüğü almıştır. Hiçbir mason bir diğerine "birader" dememekte olsa da yer yer ve zaman zaman -özellikle bir başka masondan söz ederken- "birader" sözcüğünün kullanıldığı da söz konusu olur.

Toplum içinde "birader" sözcüğünün kullanımı Masonluk ile ilgisi olmaksızın hayli yaygındır. Bu arada, âdeta mecazî anlamda olmak üzere *"mason"* sözcüğü yerinede kullanılmaktadır. Bu mecazî kullanım, daha çok Masonluk üzerine biraz bilgisi olup, masonlardan tanıdıkları bulunan, fakat kendileri mason olmayan kişilere özgüdür. Herhangi bir ortamda belli bir kişinin "mason" olduğu açıkça değil, âdeta gizlenerek belirtilmek istenirse, onun *"biraderlerden"* olduğu söylenir.

Balıkçı Kral

Fra. Roi pêcheur; *İng*. Fisher King; *Alm*. Fischer-König

M.S. 1. yüzyıl başlarında Kudüs'ün kuzeyindeki Galile çevresinde toplanmış Nazarenlerin ritüelik uygulaması uyarınca, birisini vaftiz etme yetkisi olan kişi.

Bu ezoterik uygulamada, büyük bir tekne içinde balıkçı ağları arasında inisyasyondan geçirilen kişi "balık" olarak nitelenirdi. Hz. İsa da Vaftizci Aziz Yahya tarafından bu işlemden geçirilmiş ve "balıkçı" olmuştu. Fakat aynı zamanda soyluydu ve üstelik kral ailesinden gelmeydi. Onun için, çarmıha gerilmesinden sonra ona Balıkçı Kral denmişti. İlk Hıristiyanlar, bundan ötürü iki eğriden çizgiden oluşan basit bir balık çizimini onun simgesi olarak benimsemişti.

İsa'nın soyundan geldiğine inanılanlar da onun gibi Balıkçı Kral olarak nitelenmiş, bu konu Ortaçağ'da Avrupa'da Kilise'nin dogmalarıyla çelişen birtakım efsanelerin yaratılmasına neden olmuştu. Çünkü Kilise'ye göre İsa evlenmemişti; çarmıhta bedeni ölmüştü ve çocuğu da yoktu. Öyle düşünmeyenlerin bu bağlamda yaratmış olduğu en ünlü efsanenin kahramanı "Parsifal" olarak anılmıştır.

Bone

İngilizce: "Kemik"

Masonik yazın ve araştırmalarda, bu sözcüğün ilginç bir yeri vardır.

İbranîcede banah "inşa etmek" demektir. Buradan, "yapıcılar" ya da "inşaatçılar" anlamına gelen "bonim" ya da "bonaim" sözcüğü türetilir. 18'inci yüzyılda kimi yazarlar, bununla bağlantılı olarak "moabon" sözcüğünün son hecesinin anlamını yanlışlıkla İngilizcedeki "bone" sözcüğüyle özdeşleştirmişlerdir.

Bu özdeşleştirme, "antimasonik" olarak nitelendirilen bir kitapta yapılmış ritüelik açıklamalar ve yorumlarla başlamıştır. O tarihlerde, ritüellerdeki sözcük ve terimler, etimolojileri ve anlamları bilinmeksizin kullanıldığı için, ilk kez İngiltere'de yapılmış olan bu açıklama, üzerinde hiç durulmaksızın masonlarca da doğru sanılmıştır. Böylece yakın geçmişimize dek bu konuda bazı yanlış yorumlar ve değerlendirmeler yapılmıştır. İbranîce kökenli olan moabon sözcüğünün İngilizcede "kemik" anlamına gelen "bone" sözcüğü ile hiçbir ilgisi olamayacağı çok sonraları ortaya çıkmıştır.

Masonlukta "bone" diye bir sözcük ve bunun diğer dillerdeki karşılıkları yoktur.

Consummatum Est

Latince: “Bitti!” ya da “tükendi!”.

Bu terim genellikle şöyle bir olguyu özetlemek amacıyla kullanılır: «*Bu toplantıda yapılması gerekenler yapılmış, geriye bir şey kalmamıştır. Artık çalışmaya son verilebilir. Toplantıya katılmış olanlar, barış ve mutluluk içinde çekilebilir.*»

Corde Gladio Potens

Latince: “Gönlüyle ve kılıcıyla güçlü”

CustosArcani

Latince: “Gizemlerin koruyucusu”

Dabar

İbranice: “Bilgelik”

Dan

İsraillilerin 12 kavminden biri.

Hemen bağlantılı olarak:

Naftali

Eş. Naphtali

İsraillilerin 12 kavminden biri.

Bu kavim, Kudüs’ün hayli kuzeyinde, Fenike sınırına bitişik olarak yerleşmişti. Bu nedenle Fenikeliler ile yakın ilişkileri hatta aile bağları vardı. Nitekim Süleyman Mabedi’nin Başmimarı Hiram Abif’in babası Fenikeli, anası Naftali kavminden bir kadındı. Hiram Abif’in babası ölmüş olduğu için, anasından “dul bir kadın” olarak söz edilir.

Değiştirilmiş Sözcük

Esk. Kaim olan Kelime; *Fra.* Parole substituée;
İng. Substitute Word; *Alm.* Ersatzwort

Masonluğun üstat derecesindeki kutsal sözcük.

Masonluğun bu derecesindeki kutsal sözcük için değiştirilmiş sözcük teriminin de kullanılışının nedeni şöyle açıklanır: “*Bugün üstat derecesinde kullanılmakta olan sözcük, aslında gerçek üstat sözcüğü değildir. Asıl sözcük yitirilmiştir. Ancak yitirilişi sırasında, bu sözcüğün yetkisiz ve kötü niyetli kişilerin eline geçmiş olması söz konusudur. Bu olasılık göz önünde tutularak sözcük değiştirilmiştir.*”

Yitirilmiş Sözcük

Esk. Kaybolmuş / Kayıp Kelime;
Fra. Parole perdue; *İng.* Lost Word; *Alm.* Verlorendes Wort

"Saltık gerçek" kavramının Masonluktaki soyut ve simgesel anlatımı.

Yitirilmiş sözcük konusu, Masonluğun bazı ileri ve yüksek derecelerinde geçer. Bu derecelerin ritüellerinde, yitirilmiş sözcük, efsane niteliğindeki bir öyküye bağlanır. Ancak bu konuda bir tek değil, birçok efsane vardır. Çeşitli derecelerde *"yitirilmiş"* olduğu söylenen sözcük de farklıdır. Dolayısıyla, önemli olan, böyle bir sözcüğün bir zamanlar gerçekten de var olup olmadığı değildir. Asıl önemli olan **"saltık gerçek"** olarak nitelenen şeyin bulunamayacağı, ona ulaşma olanağının elde edilemeyeceği, onu bulduğunu ya da ona ulaştığını ileri süren kimsenin ise **"dogma"**ya düşmüş olacağıdır. Bu nedenle de, bazı ritüellerde bu sözcük zaman zaman bulunsa da yine yitirilir ve *"yitik"(kayıp)* olarak kalır.

Masonluğun bazı derecelerinde bu sözcüğün *"Tanrı'nın gerçek adı"*nı nitelediği belirtilir. Bu derecelerde, **"nitelendirilemez sözcük"** ile özdeşleştirilir.

Nitelendirilemez Sözcük

Esk. Tarif Edilemeyen Kelime; Tavsif Olunamayan Kelime
Fra. Nom ineffable; *İng.* Ineffable Name; *Alm.* Unaussprechliches Wort

Yalnızca sessiz harfleri yazılan, dile getirilemeyen ve okunamayan bir ad ya da sözcük.

Bu ad ya da sözcüğün dile getirilemeyişi ve okunamayışı, iki ayrı gerekçeye dayanarak açıklanır:

a) Geleneksel Gerekçe: Bu ad bir zamanlar öylesine kutsal sayılırdı ki, ancak belirli bir yerde ve belirli bir durumda onu söylemeye yetkili olan kişi tarafından dile getirilebilirdi. Bu ad, Tanrı'nın asıl ve gerçek adı olarak kabul edilmekteydi. Sesli harfleri olmadığı için, yanlış okunması, doğru okunmasından daha olasıydı. Oysa böylesine kutsal bir sözcüğün yanlış okunmaması gerekirdi. Bu nedenlerle de bu ad "nitelendirilemez" olarak kaldı.

b) Akılcı Gerekçe: Eğer bu sözcük Tanrı'nın asıl ve gerçek adı olarak ortaya konursa; Tanrı, ona bir ad takmakla kişileştirilmiş olur. Tanrı'nın kişileştirilmesi, ona bir ad takılması, dogmaya düşmek demektir. Oysa Tanrı nitelendirilemez. Tanrı'nın nitelendirilemezliği, adının da nitelendirilememesini gerektirir.

Deo Honor

Latince: "Tanrı onuruna".

Deus

Latince: "Tanrı".

Bu sözcüğün Türkçedeki karşılığı basitçe böyle verilmekle birlikte, aslında özgün olarak düalist nitelikli bir Tanrı kavramını tanıtlar.

Deus Meumque Jus

Latince: "Tanrı ve benim hakkım".

Bu sözcük öncelikle Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 1786 tarihli anayasasının başında geçer. Bu ritin yüksek konseylerinin amblemi üzerinde 33. derecenin bir özdeyişi olarak yer alır. Ne anlama geldiği ve niçin seçildiği hayli tartışma konusu edilmiştir. Birleşik Alman İmparatorluğu ordusunun dövizi olan bu deyiş; kimilerine göre Prusya Kralı 2. Friedrich'in, kimilerine göre ise Stuartlarınya da Siyon Örgütü'nün etkisiyle alınmıştır. Bu ritin yüksek konseylerinden bazılarise,bu deyişin yerine **"Suum Cuique Jus"***(Kendi ve Hakkı)* şeklinde bir döviz kullanır.

Türkiye'de Yüksek Şûra bu dövizi kullanmayı sürdürürken; Süprem Konsey ise bundan böyle kullanılmamasını uygun görmüştür. (2005)

Deus Velt

Latince: "Tanrı istedi."

Dextrorsum

Dünyanın kuzey yarım küresinde görülen yıldızların devinimi.

Doğru Sözcük

Eş. Asıl Sözcük, Gerçek Sözcük; *Fra.* Vrai Mot; *İng.* True Word; *Alm.* Wirklisches Wort

Bazı masonik yazında, Masonluktaki "yitirilmiş sözcük" terimiyle eş anlamlı olmak üzere kullanılan bir diğer terim.

Bu terimin kullanımıyla Masonluktaki yitirilmiş sözcüğün yerini başka hiçbirinin tutamayacağı, doğrusunun tek olduğu vurgulanır. Bu tarz tanımlayışta bir dogma olduğu sezilir. Daha geniş bir açıdan simgesel bir değerlendirme yapılırsa, bu durum, saltık *(mutlak)* gerçeğe ulaşma olanağı bulunmadığını, ulaşılabilecek her gerçeğin saltıklığın doğrultusunda bir göreliliğinin olacağını anımsatır.

Eden

Eş. Aden

İbranice: "Eğlence" ya da "debdebe".

"Cennet" anlamında kullanılır.

Ekose

Fra. Ecossais

"İskoç" sözcüğünün Fransızcadaki karşılığının Türkçeye dönüştürülmüş biçimi.

Bu sözcük ya da sıfat, Türk Masonluğu'nda sadece Türkiye Süprem Konseyi tarafından kullanılmaktadır.

Ekose Masonluk

Fra. Maçonnerie ecossais

"İskoç Masonluğu" anlamındaki Fransızca terimin Türkçeye dönüştürülmüşü.

Bu terim sadece Türkiye Süprem Konseyi'nde ara sıra kullanılır.

Elhanan

Eş. Elchanan, Elkhanan

İbranice: "Tanrısal sevecenlik".

Latincedeki karşılığı "Misericors Deus" olarak verilir.

Bu sözcüğün kullanımıyla sözkonusu olan sevecenlik *(şefkat)*, tanrısal bir nitelikde taşır ve sevgiyle birlikte bir koruma olgusunu da yansıtır.

Elisium / Elysium

Latince: "Mutluluğun olduğu yer".

Bu sözcük bir bakıma "cennet" anlamına gelirse de, özdeş değildir çünkü bu sözcüğün nitelediği mutluluk ölümden sonraki bir varsayımsal mutluluk değil, bu dünyada yaşanan bir mutluluktur.

Eloah

İbranîce: "İnsanın içindeki Tanrı".

Bu sözcük, herkesin "Tanrı" kavramını ve inancını kendi benliğinde taşıdığını vurgular. Bazı yorumcular ise bu sözcüğün anlamını, «*Tanrı tüm insanların içine ve benliğine girmiştir.*» diye değerlendirir.

Elohim / Eloim

İbranice: "Tanrısal güçler" ya da "tüm gücün kaynakları".

Emanuel / Emmanuel

Eş. Immanuel

İbranîce: "Tanrı bizimledir!"

Emunah

İbranîce: "Bağlılık", "sağlamlık" ya da "güvenilirlik".

Epopt

Yunanca: “Görgü tanığı”.

Antikçağ Yunan misterlerinde, tüm yüksek bilgileri almış olan kişi.

Eques

Latince: “Şövalye” yada “atlı”.

Masonlukta şövalyelik derecelerinin unvanları olarak, genellikle her ülkenin kendi dilinde “şövalye” anlamına gelen sözcükler kullanılır. Ancak doğrudan “eques” sözcüğünün kullanıldığı bazı uygulamalar da vardır.

Equitas

Latince: “Eşitlik”.

Eternalis

Eş. Aeternalis

Latince: “İlksiz ve sonsuz”.

Existens

Latince: “Yaşam” ya da “oluşum”

Faalkol

Eş. Phaalchol

İbranice: “Bölünmüş” ya da “ayrılmış”.

Fanum

Latince: “Mabet”.

Faraksal / Faraskol

Eş. Pharas Chol / Kol, Parash Chol / Kol, Pharaxal

İbranice: “Bölünmeden sonra yeniden birleşme”.

Faros

Eş. Pharos

Süleyman Mabedi’nin yapımına ilişkin öyküde, Başmimar Hiram Abif’i öldürmüş olan katillerin saklanmış olduğu yeri bulan çoban.

Bu adın İbranicede belirgin bir sözlük anlamı yoktur. Sözlük anlamı bakımından Latincede "deniz feneri" ya da "yol gösterici" demektir. Özellikle ünlü İskenderiye Feneri bu adla anılmıştır.

Fırat

Eş. Euphrates, Starbuzanai

Doğu Anadolu'dan çıkarak Basra'ya dökülen büyük ırmak.

Fırat, öteden beri doğu ile batının sınırı olarak kabul edilmiştir. Tarih boyunca Fırat nehrini geçmek bir sorun olagelmiştir. Bu nedenle Fırat, Masonluğun bazı yüksek derecelerinde, gerçek özgürlüğe ulaşabilmek için aşılması gereken zorlu engellerin bir simgesi olarak benimsenir.

Fiat Justitia Ruat Coelum

Latince: "Gökler (cennet) çökse bile adalet uygulansın."

Fiat Lux et Lux Fit

Eş. Sit Lux et Lux Fuit; Lux Fuit et Lux Sit

Latince: "Işık olsun ve ışık vardı."

Bu deyiş, doğrudan Tevrat'ın "Tekvin" bölümünden alınmadır; Tanrı'nın hiç ışık yokken onu var edişini anlatır. Masonluğu dinsel bir nitelikle bağdaştıran sistemlerin ritüellerinden bazılarında kullanılır.

Fidelitas

Latince: "Güven" ya da "bağlılık"

Fides - Spes - Caritas

Latince: "İnanç - Umut - Yardım"

Filadelf

Fra. Philadelphe; *İng*. Philadelph

Kardeşlerini seven kişi.

Bu sözcük, etimolojik olarak Yunancadaki "philadelphos" teriminden alınmadır. Bu terimin yansıttığı "kardeşlik", biyolojik nitelikli bir kardeşlik olmayıp, duyguya dayanan ya da özgür istençle benimsenen türden bir kardeşlik anlayışıdır.

Filalet

Fra. Philalèthe; *İng*. Philalethe

Yunanca: "Gerçeği seven".

Frater

Latince: “Erkek kardeş”.

Bu terim, Fransızcadaki “fraternité” ve İngilizcedeki “fraternity” *(kardeşlik)* terimlerinin kökenidir. Bazı yerlerde, yeni bir masonun Masonluğa Kabul Töreni'nin sonunda “kardeş” olarak ilan edilmesinin “fraternize” deyişinin bir karşılığıyla anıldığı görülebilir. Özellikle masonlar ve masonik kuruluşlar arasındaki yazışmalarda “fraternel” *(kardeşçe)* teriminin benzerleri kullanılır.

Fratribus Benevolatia

Latince: “Kardeşlik sevgisi için”

Furlac / Furlak

Eş. Phorlach

Etimolojik olarak Arapça bir kökenden türetilme olup, kullanıldığı anlam bakımından “dünya meleği”.

G Harfi

Latin alfabesinin yedinci harfi.

Bu harf, Masonluğun en önemli ve en değerli simgelerinden biridir.

Masonluktaki simgelerden birçoğunu ve bunların hangi anlamlarda kullanıldığını bir “açığa vurma” *(ifşaat)* olarak anlatan 1730 tarihli bir kitapta, Masonluğun birçok simgesine değinilip bunların hangi anlama geldiğinin açıklanmakta oluşuna karşın, “G harfi”nden hiç söz edilmemiştir. Birkaç yıl sonra yayımlanmış aynı nitelikteki diğer bazı kitaplarda ise “Gharfi” de geçer. *«Masonlar bunu Geometri'nin ilk harfi oluşundan ötürü bir şifre olarak kullanır.»* denmiştir.

Bu durum, Masonlukta G harfinin bir simge olarak kullanımına 1730'lu yıllarda başlanmış olduğunu gösterir. Ritüellerde ilk kez nerede ve hangi amaçla kullanıldığı ise tüm araştırmalara karşın bulunamamıştır. Bunun bir sonucu olarak da Gharfi, hayli farklı şekillerde anlamlandırılıp yorumlanmıştır.

G harfine, tek ve başlı başına bir simge olarak pek rastlanmaz. Bununla birlikte bazı ülkelerde mabette Doğu'da, özellikle Ant (Yemin) Kürsüsü'nün yüzeylerinde tek başına kullanıldığı da görülebilmektedir.

Bu harf genellikle diğer simge ve simgesel düzenlemelerin tam ortasında yer alır. Diğer simgelerle bir “bileşik simge” oluşturur. En sık uygulamalar arasında “gönye ile pergel”, “beş kollu yıldız” ve “güneş” sayılabilir.

Dolayısıyla G harfinin simgesel anlamı tek başına değil, birlikte yer aldığı diğer simgelerle bağlantılı olmalıdır. Ancak bulunduğu yere göre değişen bir anlamda değil, Masonluğun amaç ve ilkelerinin benimseniş şekline göre yani Masonluk anlayışının ön yargılarıyla yorumlanmıştır. Bu anlamlandırma ve yorumların hepsinde, bunun bir sözcük ya da terimin ilk harfi olduğu öngörülmüştür.

Bu sözcük, çoğu kez yorumlandığı dildedir. Bunlardan kimisi Latince yada Yunanca bir kökene dayanır; kimisi İbranicedir. En yaygın yorumlar şöyledir:

- Eski çağlardaki "Yedi Bağımsız Bilim"den biri ve tüm diğer bilimlerin temeli sayılan **"Geometri"**.
- Yalnızca geometri ile kalmayıp dünyanın çeşitli öğelerini birer uzmanlık konusu olarak inceleyen çeşitli bilim dalları: Jeoloji, Jeodezi ve Coğrafya gibi... *(Bu ve benzeri doğa bilimlerinin İngilizce ve Fransızcadaki karşılıkları G harfi ile başlayarak yazılır.)*
- Masonluktaki "loca" kavramının özgün sözlük anlamıyla bağlantılı olmak üzere; Yunancada "yer" ya da "dünya" anlamına gelen **"Geos"**.
- "Gönye"yi simgelemek üzere, Yunan alfabesinin üçüncü harfi "Gama" (Γ).
- Hıristiyan dinsel gizemciliği: "Gnoz".
- "Evrenin Ulu Mimarı" kavramındaki nitelik sıfatı olarak, İngilizcede "Great", İngilizce ve Fransızcada "Grand", Almancada "Gross" (büyük ya da ulu).
- İngilizcede "God", Almancada "Gott" (Tanrı).
- Aslında bir tanrısal niteliği yansıtmak üzere, Fransızcada "Genie", İngilizce'de "Genius" (deha).
- "Jahovah" *(Yehova)* sözcüğünün bir diğer şekildeki yazılımı: "Geovah".
- İbrani alfabesinin üçüncü harfi olan Gimel'in (ג), Latin alfabesindeki karşılığı... Böylelikle, Tanrı'nın teist dinlerdeki üçüncü niteliğinin İbranicedeki karşılığı: "Ghadel" (güçlü).
- Tevrat'ın ilk bölümü olan Tekvin'in Latincesi: "Genesis".
- İngilizcede "Generation" (yaratılış).
- Bilimsel olarak değil, simgesel olarak masonlar arasındaki kardeşlik sevgisi ve bağlılığı vurgulamak üzere Batı dillerinde "Gravitation" (yer çekimi).

Bunların dışında, bu simgenin aslında "G harfi" değil, bir geometrik çizim olduğu, G harfine benzediği için öyle sanılıp yorumlandığı da ileri sürülmüştür. Böyle bir değerlendirmede, bu geometrik şekil, bütünlenmemiş bir sürecin ya da bireyin kendi içine dönüşünün simgesi olarak yorumlanır.

Ancak bu değerlendirme ve yorum, elbette G harfinin bir tek Latin alfabesiyle ve sadece görüntüdeki gibi dümdüz büyük harf olarak yazılması durumunda geçerli olabilir.

Dikkate değer bir başka nokta, gerek Yunan alfabesindeki "gama" gerekse İbrani alfabesindeki "gimel" harfinin, bir şekil olarak gönyeyi andırmasıdır. Nitekim nasıl diğer dillerde G Harfi için o dile özgü bir sözcük ya da terimin ilk harfi dendiyse, Türk Masonluğu'nda da **"Gönye"**nin ilk harfi denebilir.

Gabaon / Gabanon

Eş. Gibeon, Guivon

1. İbranice: "Tepe üzerine kurulu kent".

Bazı ritüellerde bu sözcüğün anlamı "Kudüs yöresindeki bir dağın adı" olarak verilir. Oysa bu sözcük bir özel isim değil, "yüksek yer" kavramının karşılığıdır. Simgesel olarak, bir masonun, yapacağı çalışmalarla ulaşmayı amaçlaması gereken üstün erdemlerin tümünü temsil eder.

2. Bazı uygulamalarda, üstat derecesindeki bir masonun ritüelik adı.

Gabor

İbranice: "Güçlü"

Galahad

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'ndeki "nitelendirilemez dereceler"in çoğunda, "mühürlerin koruyucusu" olarak anılan bir görevlinin ritüelik adı.

Galile

Kudüs'ün kuzeyinde, Fenike'nin güneydoğusundakibir bölge.

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde anlatıldığı üzere, Kral Süleyman, göstermiş olduğu yakınlığın bir karşılığı olmak üzere, bu ülkenin bir bölümünü Sur Kralı Hiram'a bağışlamıştır.

Gareb

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde, değerli madenler üzerine nakış işleyen bir usta.

Gebal

Doğu Akdeniz'de, Fenike kıyılarındaki bir eski kent.

Bu kentin halkı "Gebalitler" olarak anılırdı. Kimileri "Giblemitler" demiştir. Temel uğraşıları, taş yontmak ve işlemekti. Süleyman Mabedi'nin yapımındaki taş yontma işlerini de, bu kentten olanların yaptığı söylenir.

Nitekim

Giblim

Eş. Ghiblim, Gibalim, Gibulum

İbranice: "Taş yontucular".

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde anlatıldığına göre; mabedin inşa edildiği yerde taş yontma işi yapılmamış, mabedin yapımı büyük bir sessizlik içinde yürütülmüştü. Taşlar, bir başka yerdeki taş ocağından çıkarılmış, orada kesilip yontularak mabedin yapıldığı Moriah Dağı'na getirilmişti.

Gemara

Eş. Guemara

İbranice: "Açıklama, yorum" ya da "iyileşme".

Gemul Binah Tebunah

Eş. Ghemul Binah Thebounah

İbranice: "Değişimin ortasında uyanıklık".

Gerçek - Adalet - Tolerans

Fra. Réalité - Justice – Tolérance; *İng.* Truth - Justice – Toleration
Alm. Wahrheit - Recht - Toleranz

Masonluğun bazı yüksek derecelerinde, birbirine bağlı olarak benimsenmiş üçtemel ilkeden oluşan üçleme.

Get / Geth

Eş. Gath, Gheth

Eskiden Kudüs'ün kuzeyinde yer alan bir küçük ülke.

İbranicedeki sözlük anlamı bakımından "cendere" demektir.

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik nitelikli öykünün bir bölümünde, Başmimar Hiram Abif'i öldürdükten sonra kaçmayı başaran katillerden ikisinin bu ülkede yakalandıkları anlatılır.

Gizli Sözcük

Esk. Mahrem Kelime; *Fra.* Mot secret; *İng.* Secret Word; *Alm.* Geheimes Wort

Ancak özel ve seçilmiş kimselerce bilinip okunabileceği söylenen sözcük.

Masonlukta bu terim, yalnızca bazı derecelerde ritüelik olarak kullanılır. Masonlukta birer "parola" niteliği taşıyan diğer sözcüklere ilgisi yoktur. Dolayısıyla "kutsal sözcük", "geçiş sözcüğü" ve "yıllık sözcük" gibi sözcüklerin "gizli sözcük" olarak anılmaması gerekir. Ancak bazı derece ritüellerinde geçen "yitirilmiş sözcük" ile özdeşleştirilebilir. Nitekim bu sözcüğün bir zamanlar gizli olduğu, ancak yitirildiğive tümüyle gizli olarak kaldığı da söylenir.

Golgota

Eş. Gulgolet

Yunanca: "İskelet"

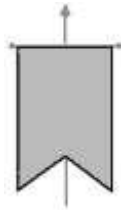
İsa'nın çarmıha gerilmiş olduğu yeri betimlemek üzere kullanılan bir sözcüktür.

Gomer

İbranîce: "Güzellik", "kusursuzluk"

Gonfalon

Düşey şekilde asılarak kullanılan, alt ucu bir, iki ya da üç sivri uzantıyla son bulan flama.

Gubulum

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin bazı uygulamalarında, 13. derece çalışmasında bir masonun ritüelik adı.

Hakîm

Fra. Sage; *İng*. Sage; *Alm*. Weise

Bilge.

Bu sıfat, günümüzün Türkçesindeki karşılıkları yerine göre "yargıç" ya da "egemen" anlamına gelen "hâkim" ile karıştırılmamalıdır. "Hâkim" sözcüğünün birsonrakitüretimi, "yargı" anlamına gelen "hüküm", "egemenlik" anlamına gelen "hâkimiyet"tir. "Hakîm"den türetilecek olan sözcük ise "bilgelik" anlamına gelen "hikmet"tir.

Halleluya

Eş. Alleluia, Alleluya, Hallelujah

İbranice: "Tanrı'ya övgü".

Hıristiyanlıktaki ilahîlerin birçoğunda bu sözcük sık sık duyulur. Ancak, salt dinsel amaçlı ve nitelikli olarak değil, doğrudan bir sevinç ve coşku çığlığı olarak da kullanılır. Bazı mason ritlerinde, yer yer bir "seslenme" olarak benimsenmiştir.

Seslenme denilen nedir?

Seslenme

Esk. Nida; *Fra*. Acclamation; *İng*. Exclamation; *Alm*. Ausruf

Bir masonik oturumda, kutlama ya da topluca anımsama niteliğinde olmak üzere, oturuma katılan tüm masonlarca hep birlikte söylenen bir sözcük ya da söz dizini.

Uygulanmakta olan masonik sisteme ve çalışılan dereceye göre, birkaç ayrıseslenme vardır. Bunlardan en yaygın olarak kullanılanları şöyledir:

Hüzze! (üç kez yinelenebilir)

Hoşe! (üç kez yinelenebilir)

Viva! (üç kez yinelenebilir)

Halleluya! (üç kez yinelenebilir)

Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik! ya da bir başka dildeki karşılığı.

Obediyansların tercihi uyarınca farklı seslenmeler de vardır.

Hoşe

Eş. Hosche, Hoshea, Hosseah

İbranîce: "Selam", "güven verme" ya da "kurtarıcı"

Hurrah

Birçok Batı dilinde bir utku ya da mutluluğu yansıtan bir çığlık.

Hüzze

Eş. Houzze, Huzza

Bu sözcüğün belirgin bir sözlük anlamı yoktur. Bu konuda yapılmış etimolojik çalışmalar kesin bir sonuç vermemiştir. Bir sevinç, coşku ve canlılık belirtisi olarak, hemen hemen "Alkış!" ya da "Yaşasın!" diye bir seslenişle özdeş tutulur. Bunakarşın, bu sözcüğün kökeninin İbranice olduğu, "O odur." anlamına geldiği de söylenmiştir.

Viva / Vivat

Latince: *"Yaşasın!"*

Harun

Eş. Aaron

Musa'nın kardeşi ve İsraillilerin ilk büyük rahibi.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 23. derece çalışmasında atölye başkanının, 24. derece çalışmasında ise birinci nazırın ritüelik adı.

Havari

Fra. Apôtre; *İng.* Apostle; *Alm*. Apostel

Sözlük anlamı bakımından "yardımcı".

Özellikle İsa'nın öğüt ve öğretisini yaymaya girişmiş, böylece Hıristiyanlığın doğuşunu sağlamış olan on iki yardımcısından her birini nitelemek üzere kullanılır. Aralarında en ünlüsü "Yuhanna" olarak da anılan Müjdeci Aziz Yahya'dır.

Helios

Yunanca: "Güneş"

Hermenetik

Yun. Hermeneutikos

Kutsal kitaplar üzerinde yapılan yorumsal nitelikli açıklama.

Hiram

Eş. Hyram, Huram, Khiram

10. yüzyılda Sur kralı; mason ritüellerine göre de Süleyman Mabedi'nin başmimarı.

Bu iki Hiram'ın ayrılabilmesi için, biri "Sur Kralı Hiram", diğeri ise "Hiram Abif" olarak anılır.

İbranicedeki sözlük anlamı bakımından "Hiram" üç ayrı anlama gelebilir:

a) Beyazlık (paklık, saflık, arılık);

b) Onların özgürlüğü (bağımsızlığı);

c) Yaşamın yücelticisi.

Bu üç ayrı anlam, bir ortak karşılık bulabilmek için bağdaştırılacak olursa, Hiram sözcüğünün genelde "olumluluk" kavramını nitelediği söylenebilir.

Hiram Abif

Eş. Hiram Abiff, Hiram Abiv

Masonlukta benimsenmiş olduğu üzere, Süleyman Mabedi'nin başmimarı.

Tevrat'ta Hiram Abif'ten yalnızca bir *"tunçdökmevediğer madenî işleri yapma ustası"* olarak söz edilir. Mason ritüellerindeki alegorik nitelikli töresel öykü uyarınca, ustalara özgü işaret ve sözcükleri öğrenmek isteyenkalfa derecesindeki üç mason Hiram Abif'e pusu kurmuş, isteklerini elde edemeyince onu öldürmüşlerdir.

Tevrat'ta böyle bir olaya hiç değinilmez; buna karşılık, Hiram'ın, Süleyman Mabedi'nin ana tapınak binasının girişinde, kapının her iki yanına dikmiş olduğu tunç süsleme sütunlarından uzun uzadıyasözedilir.Masonlukta ise Hiram'ın öldürülmesi ve bundan sonraki varsayımsal olaylar çok önemsenir ve özellikle bu olay üzerinde durulur.

Mason ritüelleriyle Tevrat'ın bu konuda birleştikleri tek nokta, Hiram Abif'in "Naftali kabilesinden bir dul kadının oğlu" olduğudur. Bazı kaynaklarda ise, Hiram Abif'in anasının "Dan" kabilesinden gelme olduğu belirtilir; bunun nedeni de, Naftali'nin Dan'dan ayrılıp Fenike kıyılarına yerleşmiş bir kol oluşudur.

Hiram Abif'in adı, kimi yerde "Adon Hiram Abif", kiminde "Adon Hiram" olarak da geçer. Sözlük anlamı bakımından adon, İbranicede "soylu" anlamına gelir; Hiram Abif'e yaraşır görülmüş bir niteliktir. Hiram Abif'in soyluluğu ise belirli ve köklü bir aileden gelme olgusu değil, tümüyle mecazî anlamdadır. Çünkü Hiram Abif'in babası Fenikelidir; Yahudi gelenekleri uyarınca herhangi bir soyluluğu söz konusu olamaz.

Babası gibi Fenike asıllı olan Hiram Abif, Yahudi dininin inançlılarından değildir. Bu nokta masonlar için çok önemlidir. Çünkü Masonluğa karşıt *(antimasonik)* girişimlerde bulunan birçok kişi, Masonluk ile Yahudiliği bağdaştırmaya çalışırken, Masonlukta Hiram Abif'e verilen önemi, savlarının kanıtı olarak gösterir.

İsrailliler, M.Ö. 10. yüzyıla kadar göçebe olarak yaşamıştır. Bir yerleşik düzen kurmadıkları için genellikle büyük çadırları kendilerine mesken edinmiş, yapıcılık mesleği ve sanatını öğrenme olanağını bulamamışlardır. Fenikeliler ise öncelikle deniz ticaretiyle uğraştıklarından Antik Yunan siteleriyle hayli yakın ilişkiler kurarak sıkı bilgi ve kültür alış verişinde bulunmuş, Antik Yunan'daki Dionysos İşçileri'nin kaynağını ilk kez Akdeniz'in doğu kıyılarında oluşturmuşlardır.

Süleyman Mabedi'nin inşa edildiği söylenen M.Ö. 10. yüzyılda, Fenikelilerin Surve Sidon kentleri, mesleği inşaatçılık olanların Doğu Akdeniz'deki toplanma merkezleri haline gelmiştir. Nitekim Hiram Abif de işte bu inşaatçılardan biridir; hatta doğrudan bir Dionysos işçisi olduğu bile söylenir.

Sur Kralı Hiram'ın, adaşı olan bu ustayı Kral Süleyman'a gönderirken, onu diğerleri arasından özenle seçtiğine Tevrat'ta da değinilir. Ancak, Sur Kralı Hiram'ın Süleyman'a göndermiş olduğu tek usta yalnızca Hiram Abif değildir; daha birçokları vardır. Bu bağlamda Hiram Abif'in gerek kimliği gerek yapıp etmeleri bakımından Tevrat'ta anlatılanlar ile mason ritüellerindeki öyküler arasında tam bir örtüşme yoktur.

Mason ritüelleri üzerinde yapılan yorumsal değerlendirmeler uyarınca; Hiram Abif, düşünce özgürlüğünün, bilimsel bilginin, olumlu aklın, masonik erdemlerin ve olgunluğun simgesidir. Buna göre Hiram Abif, "gerçek mason" niteliklerinin tümünü kişiliğinde toplamış olan "yetkin insan"ı temsil eder.

Sur Kralı Hiram

Fra. Hiram - Roi de Tyr; *İng*. Hiram - King of Tyre; *Alm*. Hiram - König von Tyrus

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik nitelikli töresel öykülerde sık sık adı geçen önemli bir kişi.

Tarihsel bilgilere göre 34 yıl boyunca Sur kralı olan Hiram, önce Davut sonra da Süleyman ile yakın dostluk ilişkileri kurmuştur. Masonlukta Süleyman Mabedi'nin başmimarı olduğu söylenen Hiram Abif'i ve diğer birçok ustayı Kral Süleyman'a Sur Kralı Hiram göndermiştir. Ayrıca, mabedin yapımı sırasında gereksinme duyulan keresteyi de Lübnan Dağları'ndan sağlayarak gönderdiği anlatılır.

Tevrat'a göre, Kral Süleyman, Sur Kralı Hiram'a olan borcunu, buğday, şarap ve zeytinyağı vererek ödemiştir. Bazı mason ritüellerinde ise, Kudüs'ün kuzeyindeki Galile ülkesindeki yirmi köyü verdiğinden söz edilir.

Masonluğun Süleyman Mabedi'nin yapımı ile ilgilenen ileri ve yüksekderecelerinden bazılarında 1. nazır, Sur Kralı Hiram'ı temsil eder. Bazı mason ritlerinde ise Sur Kralı Hiram, "eski büyük üstatlardan biri" olarak nitelendirilerek yüceltilir.

Hiramit

Hiram'dan sonra gelen, onu izleyen, ilkelerini benimseyen ve bunları koruyarak sürdürmeye çalışanların niteliği.

Hiyerofant

Fra. Hiérophante; *İng*. Hierophant; *Alm*. Hierophant

Yunanca: "Kutsal şeyleri açıklayan kişi"

1. Eski Mısır'ın hermetik ekollerinde, örgütün en üstün ve en yetkili kişisi olan başrahip.

2. Ritüellerinin kapsamında Hermetizm'e geniş yer vermekte olan bazı mason ritlerinde, saygıdeğer üstat / üstad-ı muhterem.

Horus

Eski Mısır inançlarına göre İsis ile Osiris'in oğlu Güneş Tanrı.

Horus, Mısır Misterleri'nde, her türlü verimliliği temsil eder. Diyalektik görüş açısından değerlendirildiğinde, "sentez" kavramının karşılığıdır.

Anasına ve babasına değinmeden gidemeyiz.

İsis

Eş. İzis

Eski Mısır inançlarındaki ana tanrıça.

Eski Mısır tanrılarından Osiris'in eşi, Horus'un anasıdır. Yaratıcılığın ve koruyuculuğun simgesi olarak benimsenmiştir.

Eski Mısır inançlarının en güçlü tanrıçası olarak kalmamış, birçok politeist *(çok tanrıcı)* inançta da saygı görerek, bu inançlardaki tanrıçaların kimisiyle özdeşleştirilmiştir.

Osiris

Eski Mısır dini ve mitolojisindeki asal Tanrı.

Osiris, doğanın etkin ve yaratıcı güçlerini temsil eder. Eski Mısır halkının gözünde, çok tanrıcı inançlara uygun daha basit bir anlatım ve tanıtıma gereksinme olduğu için **"Güneş Tanrısı"** olarak nitelenmiştir. Nil nehri ile de özdeş sayılmıştır.

Osiris Güneş olunca, eşi İsis dünyadır. Osiris "Nil" olunca, İsis Mısır topraklarıdır. Dolayısıyla, Eski Mısır inançlarına göre Osiris "Baba Tanrı", İsis "Ana Tanrıça"dır. "Oğul Tanrı" olan Horus ise, her türlü verimliliği temsil eder.

Mısır Misterleri'nde Osiris, ülkenin büyük ve güçlü kralıdır. Sık sık diğer ülkeleri de gezer; gittiği yerlerde insanlara doğayı kullanmayı ve ondan yararlanmayı öğretir. Üstün nitelikli bir bilgedir. Kardeşi Typhon'un düzenlediği bir komplo sonucundabir sandığa kapatılıp Nil nehrine atılmıştır. Eşi İsis yıllarca usanmadan onu aramıştır.Bu arayışın sonunda Osiris'in kapatıldığı sandığı bulmuş, fakat hiçaçılmamış olduğu halde cesedi sandıktan çıkmamıştır.

Demek oluyor ki, tanrısallaşmıştır. Bunun üzerine İsis kendini örtüp yüzünü hiç bir ölümlüye göstermez olmuş, böylece, o da tanrısallaşarak ölümsüzlüğe erişmiştir.

Osiris'in bu dinsel nitelikli efsanesel öyküsü, daha sonraki **Eski Misterler**'in çoğu için bir esinlenme kaynağı olmuştur. Öylesine ki; Eski Misterler'in diğerlerinde yer yer görülen "tanrısallaşmış kahraman", her bakımdan Osiris ile özdeşleşir.

Masonlukta bile Hiram Abif, Osiris ile benzeştirilir.

Hutt / Hütte

Operatif Masonluk döneminde, Almanca konuşan ülkelerde, "loca" ve "localar" sözcüklerinin karşılıkları.

Aynı anlamda olmak üzere "Bauhutt" *(yapı locası)* ve çoğul olarak "Bauhütte" sözcükleri de kullanılmıştır. Bu sözcükler, diğer dillerdeki masonik yazında da, hiç değiştirilmemiş olarak geçer.

In Hoc Signo Vinces

Latince: "Bu işaretle kazanacaksın."

Bu özdeyiş, eski şövalyelik tarikatlarından alınmadır. Ancak şövalyeler de bunu Hıristiyanlığın asıl kurucusu sayılan ünlü Roma İmparatoru Büyük Konstantin'den almıştır.

Bu özdeyiş, Masonluktaki şövalyelik dereceleri arasında, ritüellerinin kapsamı Hıristiyan ilkelerinin paralelinde olan bazılarında kullanılır.

Bu özdeyişte sözü edilen "işaret", bazuygulamalarda doğrudanbir standart Hıristiyan haçı, bazılarında ise İsa'nın adını niteleyen ve "labarum" olarak anılan bir simgedir.

Bu deyiş ve kısaltması salt Masonluğa özgü olmayıp, özellikle paramasonik nitelikli başka kuruluşlarca da kullanılmış ve kullanılmaktadır.

Masonluktaki şövalyelik derecelerini bir başka gezintide görebilirizama şimdihemen burada görmemiz gereken bir terim var.

Labarum

İsa Mesih'i nitelemek üzere bazı ritüellerde kullanılan bir simge.

Bu simge, Yunan alfabesindeki "çi" ve "ro" harflerinden oluşur. Bunlar, Mesih'in Yunancada ΧΡΙΣΤΟΣ biçiminde yazılan adının ilk harfleridir. Bu simge, Bizans İmparatoru Büyük Konstantin tarafından amblem olarak kullanılmıştır. Latince gibi görünse de Yunanca "labaron" (bayrak) sözcüğünden türetilmedir. Buradaki bayrak, Bizanslıların düşmanlarıyla giriştiği savaşı kazanmalarını sağlayacak bayrak olarak nitelenmiştir.

In Perpetuam Rei Memoriam

Latince: "Anılarda sürekli olarak kalacak."

Infinitum

Latince: "Sonsuz" ya da "sınırsız"

İbrahim

Eş. Abraham, Avraham, Abram

Kitaplı dinlere göre ilk peygamber.

Tevrat'ta anlatıldığına göre, Mezopotamya'nın güney ucundaki Ur kentinin yerlisi olan İbrahim, Tanrı'nın dileği üzerine Kenan ülkesine göçmüş ve orada yerleşerek yaşlılığında Yahudi soyunun atası olmuştur. Peygamberliği, sadece Yahudilikte değil, Hıristiyanlık ve Müslümanlıkta da onaylanmıştır.

İdris

"Enoş"un ya da "Hanok"un İslâm kültüründeki adı.

Teist dinlerde İdris, bir peygamber olarak nitelenir. Kimilerine göre, giysi dikmeyi ilk kez bulmuş olan kişidir. Kimilerine göre ise, Yedi Bağımsız Bilim'i derleyip toparlamıştır. Kimileri de İdris'i Hermes ile özdeşleştirir.

İğrençler

Fra. Abominables; *İng.* Abominables; *Alm*. Abscheulichen

Bazı mason ritlerindeki benimseyiş uyarınca Tapınakçıların son büyüküstadı Jacques de Molay'ı tuzağa düşürerek öldürenler.

Buna göre, öncelikle Papa 5. Clement ile Fransa Kralı 4. Philippe *(Güzel Filip)* iğrençler olarak nitelenir.

İki Harfli Sözcük

Fra. Mot avec deux Lettres; *İng*. Two-letter Word; *Alm*. Wort mit zwei Buchstaben

İbranîcedeki **"Jah"** sözcüğüne verilen bir nitelik.

İste - Ara - Vur

Fra. Demande-Cherche-Heurte; *İng*. Ask-Seek-Knock; *Alm*. Frage-Suche Klopfe

Bazı masonik sistemlerde, bir kişinin mason olabilmesi için izlemesi gereken yolun ana ilkeleri.

Bu üçleme, Matta İncili'nin 7. bölümündeki bir deyişten alınmadır: ***"Dileyin, size verilecektir; arayın, bulacaksınız; kapıyı çalın, size açılacaktır."*** Bu deyişin gerekçeli açıklaması da şöyle yapılır: *"Çünkü her dileyen alır; arayan bulurvekapı çalana açılır."* Bunun Masonluktaki karşılığının açıklaması ise şöyle yapılmaktadır: *«Masonluğa kabul edilebilmek için önce mason olmayı istemek,sonraışığıaramak, ışığı bulmak için de tekristen geçmek üzere kapıyı vurmak gereklidir.»*

J Harfi

İbranî alfabesindeki Jod *(Yod)* harfinin Latin alfabesindeki karşılığı.

Masonlukta J harfi ile başlayan birçok sözcük ve kavram vardır. Bunların çoğu İbranîceden alınmadır. Bunun için, J harfinin tanımı yukarıdaki gibi verilmiştir. Tek başına J harfi, bu sözcük ve kavramların bazılarını temsil etmek üzere kullanılır. Bunların arasında en önde geleni **"Jakin"** sözcüğü ile harfin kendi okunuşu olan **"Jod"** kavramıdır.

Masonlukta geçen birçok sözcük, bazı dillerde J harfiyle başlayarak yazılır ama okunuşunda, Türkçe fonetik bakımından Y harfinin verdiği sesle dile getirilir. Bu bakımdan, bu sözcüklerden birçoğunun Türkçede Y harfi ile başlayarak yazılması daha doğrudur. Ancak, J harfinin Masonluktaki simgesel önemi, bazı sözcüklerin Batı dillerinde olduğu gibi yazılmasını daha uyumlu kılar.

J harfi bizi bir başka terime götürür.

Tetragram

Fra. Tetragramme; *İng*. Tetragrammaton; *Alm*. Tetragramm

Sözlük anlamı bakımından, "dört harfli sözcük".

Eski çağların ezoterik kuruluşlarının birçoğunda tetragram, nasıl okunacağının açıkça söylenmesi istenmeyen sözcükler için pek sık başvurulan bir yöntemdi. Bu amaçla dört sessiz harf kullanılırdı.

Masonlukta tetragram, özellikle ve öncelikle, birbiri ardınca **J, H, V** ve **H** harfleriyle belirlenen sözcükte kullanılır. Her harfin sonuna bir nokta konularak sanki bir kısaltmaymış gibi yazılır.

Bu tetragram, doğrudan ve açıkça Yehova (Jahovah) sözcüğünün karşılığıdır. Bununla birlikte bu okunuşun tam ve kesinlikle böyle olduğu söylenemez.

Başka yerlerde yazılamasa da okunamasa da biz burada hem yazarız hem okuruz.

Yehova

Eş. Jehovah, Ieovah, Yahve, Jvah, Ivah, Jahweh, Iahveh, Jova

Musevîlikte ve "Eski Ahit"i de benimseyen Hıristiyan mezheplerinde, Tanrı'nın adı.

Yehova, Masonluğun ileri ve yüksek derecelerinden birçoğunda, bir "sözcük" olarak kullanılır. Türkçedeki fonetik uyarınca "Yehova" şeklinde yazılmasının uygun oluşuna karşın, Batı dillerinde "Jehovah" şeklindeki yazılımı daha yaygındır.

İsrailliler için Yehova, -geleneksel olarak- "Tek Tanrı"nın kutsal adıdır. Ancak, Yahudilerin dinsel inanışlarına göre, bu adın tam ve doğru olarak nasıl okunduğu, nasıl söylendiği bilinmemektedir. Bu bilinmezlik ya da bunun böyle kabul edilişi şöyle bir gerekçeye bağlanarak açıklanır: *«İbranicede Jod (Yod) - He - Vau - He harfleriyle yazılan bu sözcükte sesli harf olmadığından, sözcüğü bilmeyenin onu tam ve doğru okuması olanaksızdır.»*

Dolayısıyla, tam ve doğru olarak nasıl okunduğunun da bilinemediği varsayılır. Bundan ötürü, Yahudi dininin inançlıları bu adı hiç dile getirmez ve söylemez; herhangi bir yerde yazılı olarak gördüklerinde «Adonai» şeklinde okur.

Aslı Yahudi kökenli olan bu eski gelenek, Masonlukta "tetragram" olarak anılan uygulamaya yol açmıştır. Dolayısıyla mason ritüellerinde bu sözcük çoğu kez J.H.V.H. şeklinde kısaltılmış olarak geçer.

Bu sözcüğün böylelikle bir tetragram *(dört harfli sözcük)* şeklinde yazılışı, Masonlukta "Nitelendirilemez Sözcük" kavramının kullanılmasına olanak sağlar.

Masonluk, Yahudiliği olduğunca ve tüm gelenekleriyle izlemiş değildir. Kendine özgü felsefesi uyarınca kendi yöntemini oluşturmuştur. Bunun bir kanıtı da, bu sözcüğünün Masonlukta yazılabilmesi ve okunabilmesidir.

Etimolojik bakımdan incelendiğinde, bu sözcüğün, İbranicedeki "hayah" *(olmak)* mastarından geldiği görülür. İbranicenin dil özellikleri uyarınca, geçmiş zaman, şimdiki zaman ve gelecek zaman kiplerini birleştirir. Dil bakımından sözcükte yer alan zamir ise "üçüncü tekil kişi"dir. Dolayısıyla, Yehova sözcüğünün Türkçe tam sözlük karşılığı **"O'dur."** şeklinde verilebilir. Nitekim Tevrat'ın "Çıkış" *(Exodus)* bölümünde, Musa'nın Sina dağındaki serüveninin anlatımında, bu anlam açık bir şekilde geçer.

Bu sözcüğün özgün okunuşu, yakın çağlarda olduğu gibi eski çağlarda da belirsizdi. Dudaktan kulağa aktarılan bu sözcük, bir efsanevî öyküye göre, Musa tarafından bir altın plaka üzerine kazınmış, İsrailoğulları'nın kutsal emanetlerinin korunmakta olduğu Ahit Sandığı'na yerleştirilmişti. Fakat bu plaka da sonradan yitirilmişti.

Bu nedenle Yahudiler bu sözcüğü okumaktan özenle sakınırken, Kudüs'ün kuzeyindeki Samiriyeliler onu "Yahve" *(Jahve ya da Jahweh)*, Eski Yunanlar "Yaho" *(Jaho)*, Romalılar da "Yova" *(Jova)* şeklinde okumuşlardır. Bu farklı okuyuşlara daha başkaları da eklenebilir.

Adonai / Adonay

İbranice: "Efendimiz", "egemenimiz" ya da "otoritemiz".

Bu sözcük, İbranicedeki "adon" sözcüğünün çoğul halidir. Ancak Yahudiler, dinsel inançları gereğince "Yehova" sözcüğünü dile getirmez; bunu yazılı gördüklerinde "Adonai" şeklinde okur.

Şaddai

Eş. Shaddai, Sadai

İbranice: "Tümgüçlü".

Bu sözcük aslında "yaratıcı ve yönetici olan" anlamına gelmek üzere kullanılır. Tevrat'a göre, Tanrı'nın Musa'ya görünmesinden önce bilinen adıdır.

Bir de şöyle bir sözcük var:

Eheyah

İbranîce: "Ben olanım!"

Daha önceki bir gezintide geçmiş olsa da…

Jakin

Eş. Yakin, Jachin

İbranîce: "Kurulu", "sağlam" ya da "üretici"

Bir mason mabedinde kapının yanında yer alan İkiz Sütunlar'dan birinin adı.

Bu ad, Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküden alınmadır. Bunagöremabedin yapımı sırasında Başmimar Hiram Abif, ana tapınak binasının girişinin her iki yanına, içleri boş bronzdan yapma birer süsleme sütunu dikmiş, bunlardan birine Boaz diğerine de Jakin adını vermişti.

Jakinai

Eş. Yakinai, Jachinai

İbranîce: "Yapan", "kuran" ya da "üreten"

Bazı mason ritüellerinde bu sözcük, Jakin sözcüğünden ayrı ve bağımsız olarak kullanılır. Tanrı'nın, yapıcılık ve üreticilik niteliklerini belirttiği benimsenir.

Japu

Eş. Japha, Jaffu

Kudüs yöresinde olduğu söylenen bir dağ.

Böyle bir dağın var olup olmadığı, varsa bölgedekilerden hangisi olduğu belirsizdir. Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öykünün bir bölümünde, mabedin başmimarı Hiram Abif'i öldüren katillerin, bu dağdaki bir mağarada saklandığı anlatılır. Bu dağın, insanın bilincine ulaşmaktaki güçlüğü simgelediği kabul edilir.

Jekson

Bazı ritüellerde "James'in oğlu" anlamına gelmek üzere kullanılan bir anagram.

Bu sözcük Fransızcada "James" adının karşılığı olan "Jacques" sözcüğünün İngiliz aksanıyla okunuşu ile İngilizcede "oğul" anlamına gelen "son" sözcüğünün birleşiminden oluşmuştur. Burada sözkonusu olan James ise özel olarak İngiltere Kralı 2. James'dir. Dolayısıyla Jekson, 2. James'in oğlu Charles Edward Stuart'ın karşılığıdır.

Jereboam

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde adı geçen bir usta.

Bazı ritüellerde "Johaben" ya da "Joapert" ile özdeş tutulduğu görülebilir.

Jesus Hominum Salvator

Latince: "İnsanlığın kurtarıcısı İsa"

Jesus Nazarenus Rex Judaeorum

Latince: "Yahudiye Kralı Nazaren İsa".

Bu deyiş İncil'den alınmadır. İncil'in "Yuhanna" adlı kitabının 19. bölümünde, İsa çarmıha gerildikten sonra, Romalı komutan Pilatus'un bu deyişi bir yafta üzerine yazıp yanına astığı belirtilir.

Ancak, bu bağlamda bir yanlışlık yapılmış, "Nazarenus" sözcüğünün karşılığı *"Nasıralı"* olarak verilmiştir. Oysa İsa Nasıralı değildir. Zaten o tarihlerde henüz o çevrede "Nasıra" adlı bir yer yoktur. Bu, sonraki bir tarihte kurulmuş olan bir köyün adıdır. Dolayısıyla burada kullanılması gereken sıfat **"Nazaren"**dir.

İsa'nın krallığına gelince... Aslında İsa hiçbir zaman Yahudiye kralı olma savında bulunmamıştır. Yahuda soyundan geldiği için böyle bir savı olsa bile, yaşamfelsefesi uyarınca onun "krallık" kavramından anladığı farklıdır.

Yahudilerin Romalılara başkaldırması üzerine bu ülkedeki isyanı bastıran Roma ordusu komutanı Pilatus, Yahudilere kralların kim olduğunu sorduğunda,onlarda Nazarenler ile sıkı bağlantısı nedeniyle başlarının derdi olan İsa'yı göstermiştir. Pilatus'un da İsa'ya «Yahudiler'in kralı sen misin?» diye sorduğu, İsa'nın da«Dediğin gibidir.»ya da «Öyle diyorsan öyledir.» diye yanıtladığı anlatılır.

Kimilerine göre bir masona "mason" olup olmadığı sorulduğunda, buna belirli bir yanıt vermeyişinin gerekçesi de aslında bu olaya dayanır.

Jibolen - Jibolot - Jibolum

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde, Başmimar Hiram Abif'i öldüren üç katilin bazı ritüellerde benimsenmiş olan adları.

Bu adlar, kimi ritüellerde Jubela**,** Jubelo ve Jubelum şeklinde geçer.

Joapert / Johabert

Eş. Jehohaver

İbranîce: "Tanrı'nın sevdiği"

Birçok masonik ritüelde "Johaben" ile özdeş olmak üzere kullanılan bir ad.

Johaben

Eş. Yehohaben

İbranîce: "Tanrı'nın oğlu"

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik öyküde, sık sık adı geçenlerden biri.

Masonlukta Süleyman Mabedi'nin yapımı konusu bir töresel öykü olarak işlenen birçok ileri ve yüksek derecede, her bir dereceye yükseltilecek olan aday, ritüelik olarak bu adla anılır. Bazı ritüellerde adı **Jereboam** ya da **Joapert** olarak geçer.

Tevrat'a göre; Süleyman Mabedi'nin yapımı sırasında Johaben, bir bakır işleme ustasıdır. Masonik ritüellerde ise, olgunlaşma ve yetkinleşme yolunda adım adım ilerleyen, kimi zaman atak davranan, yanılgıya düşen, sonra bunu anlayıpnoksanlıkları ile karakterinin zayıf yönlerini içtenlik ve temiz yüreklilikle gidermeye çalışan bir masonu temsil eder.

Joram

İbranîce: "Seçkin" ya da "güzide"

Justus

Latince: "Adalete uyan" ya da "dürüst"

Kadoş

Eş. Kadosh, Khadosch

İbranîce: "Kutsal" ya da "kutsanmış"

Masonlukta, ilgili olduğu derecenin ritüelik içeriğinin, bundan öncekilere oranla yüceliğini ve ayrıcalıklı olduğunu vurgulamak üzere kullanılır. Nitekim çoğu ritlerde kadoş derecesi, filozofik nitelikli öğretimin son aşamasıdır.

Birçok mason ritinde birbirinden biraz farklı kadoş dereceleri vardır; ancak bunların hepsinin derece unvanında "kadoş" sözcüğü geçmez.

Bu sözcüğü içeren tüm derecelerin ritüelleri, Tapınakçılar ile ilgili ya da bağlantılıdır. Bu da, Masonluğun ileri ve yüksek derecelerinde Tapınakçılara verilen önemin bir göstergesidir.

Kasidim

Eş. Chasidim

İbranîce: "Azizler"

Kenan

Eş. Canaan, Khanan, Khenan

İbranîce: "Adanmış yer."

Doğu Akdeniz'de Fenike, Yahudiye ve Filistin'i içine alan bölge.

Laborare est Orare

Latince: "Çalışmak tapınmadır."

Laicus Humanitas Scienti

Latince: "Laiklik İnsancılık Bilimsellik"

Lakak Deror Pasah

İbranîce: "Düşünce özgürlüğü geçidi" ya da "düşünceden özgürlüğe geçiş".

Lamek

Eş. Lemekh, Lamech

Tevrat'a göre Nuh, Jabel ve Tubal-kain'in babası.

Laus Deo

Latince: "Tanrı'ya övgü"

Levit

1. Levi kavminden gelme olan.

2. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 23. derecesindeki bir masonun ritüelik unvanlarından biri.

Libertas

Latince: "Özgürlük".

Bu sözcük, Masonluğun bazı derecelerinde, tutsaklıktan kurtularak özgürlüğe kavuşmuş olmaktan kaynaklanan bir sevinç çığlığını yansıtır.

Loj

Türkçe masonik yazın ve uygulamaların bir döneminde "loca" sözcüğünün karşılığı.

Bu sözcük 1948-1956 yılları arasında kullanılmıştır. Fransızcadaki "loge" sözcüğünün Türkçeye dönüştürülmüşü ya da Fransızcadaki okunuşunun Türkçe olarak yazımıdır.

Lux

Latince: "Işık"

Maaka

Eş. Maacha

M.Ö. 10. yüzyıl ortalarında, Kudüs'ün kuzeyindeki Get (Geth) ülkesinin kralı.

Bu kişinin Masonlukta adının geçişinin nedeni, Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik nitelikli töresel öykü ile olan bir bağlantısından ötürüdür. Buna göre, mabedin başmimarı Hiram Abif'in öldürülmesinden sorumlu olan üç katilden ikisi kaçmayı ve izlerini yitirtmeyi başarır, adlarını değiştirerek Get ülkesinde saklanırlar. Epeyce bir zaman sonra izleri bulunur. Kral Maaka da, katillerin yargılanması için yakalanmalarına yardımcı olur.

Magus

Latince: "Büyücü" ya da "sihirbaz"

Birtakım doğu dinlerinde, -özellikle Mazdaizm'de- "en yüksek düzeyde bilgi ve yetkisi olan kişi" anlamında kullanılmıştır.

Mahabim

İbranîce: "İşte ölü!"

Mahfil

Eş. Mahfel

Eskiden Türkçedeki kullanımında loca sözcüğünün karşılığı.

Mak Benah

Eş. Mac (Mach) Benac (Benach); Mack Benack, Macbanai, Machabani

Mason ritüellerinden bazılarında yer alan ve üzerinde hayli spekülasyon yapılmış olan bir sözcük.

Spekülatif Masonluğun ritüellerinden birçoğunda ve yer yer masonik yazında bu sözcüğün anlamı *"Et kemikten ayrılıyor."* şeklinde verilir. Ancak etimolojik olarak İbranîceden alındığı düşünüldüğünde, böyle bir anlamlandırmanın yapılamayacağı ortaya çıkar.

Söz konusu anlamlandırma, ilk kez 18. yüzyıl ortalarında Masonluğu açığa vurmayı amaçlayan antimasonik nitelikli bazı kitaplarda görülmüştür. Bunlardan ilki İngiltere'de Samuel Prichard adlı bir masonun yazarak 1830 yılında yayımladığı bir kitaptır. Bir diğeri de 1751 yılında Paris'te yayımlanmıştır.

O tarihlerde ritüellerde geçen ve çoğu bir parola niteliği taşıyan sözcüklerin hiçbir yere yazılmaması, bunların üzerinde hiçbir açıklama yapılmaması öngörülürdü. Böyle açıklamalar ancak Masonluğu açığa vuran kitaplarda görülebilirdi. Bu kitaplardaki açıklamalardan birçoğu da aslında doğruydu. Yer yer yanlışlıklar vardı ama o tarihlerde hiç kimse çıkıp bunların yanlış olduğunu ortaya koymamış, doğrusunu göstermemişti. Daha sonraki tarihlerde, masonik yazar ve ritüelistler de bu açıklamaları "doğru" olarak kabul etmişti. Hatta bu sözcüklerin açıklamaları, sonradan yazılı hale getirilen ritüellere bile konmuştu.

Çok eski tarihlerden kalma, dudaktan kulağa aktarılarak öğrenilen, yazılmalarına çok sonraları başlanmış olan, bu nedenle de çeşitli değişimlere uğramış birçok sözcük gibi, "Mak Benah"ın da özgün şekli kesin olarak bilinememekte, ancak yorum yapılabilmektedir.

Bu sözcüğün ilk bileşkesi olan "mak", yazılışında kullanılması olası İbranî harflerine göre üç ayrı anlam taşıyabilir:

1) Zayıf, zavallı;
2) Ezik, parçalanmış;
3) Kokmuş, bozulmuş, çürümüş.

İkinci bileşke olan "benah" ise, gene aynı nedenle dört ayrı anlama gelebilir:

a) Yapı, bina, beden;
b) Oğul, evlat;
c) Anlayış, zekâ;
d) Yapıcı, inşaatçı.

İlk bileşkenin üç seçeneği ikinci bileşkenin dört seçeneğiyle birleştirildiğinde, bu bileşik sözcüğün on iki farklı sözlük anlamı çıkarılabilmektedir.

Konu **"**Süleyman Mabedi'nin Başmimarı Hiram Abif'in öldürülmesi" olayı ile bağlantılı olarak ele alınacak olursa, **"Yapıcı vurularak parçalanmış!"** şeklindeki bir değerlendirme, en uygun seçim sayılabilir. Ancak Hiram Abif'in bir "dul kadının oğlu" oluşu daha önemli tutulursa, **"Oğul çürümüş!"** şeklindeki seçenek de uygun düşebilir.

Konuya spekülatif açıdan bakıldığında, Hiram Abif'in öldürülmesi olayı Masonlukta "Aklın tutsak edilmesi" şeklinde de yorumlandığından, Mak Benah sözcüğünün anlamı **"Anlayış ezilmiş!"** olarak da kabul edilebilir.

Tüm bunlarda ne "et" ne de "kemik" vardır. «Et kemikten ayrılıyor!» ya da buanlama gelen bir diğer deyiş, ritüelde bir söz olarak geçebilir ama "Mak Benah" sözcüğünün anlamını vermez.

Bazı masonik kaynaklar, bu sözcüğün etimolojisinin İbranîceye dayanmadığını, bunun 18. yüzyılın ilk yarısında Stuartist masonlar tarafından eski Kelt ya da Gal dilinden alınarak oluşturulduğunu ileri sürmüştür. Buna göre Masonluktasıksıksözü edilen "dul kadının oğlu" aslında Hiram Abif değildir.

Bu simgesel deyiş, 1688 yılında İngiltere'de tahttan indirilerek krallık hakkı elinden alınan 2. James Stuart'ı niteler. Nitekim 2. James, 17. yüzyılın ilk yarısında İngiltere kralı olan 1. Charles'ın dul Eşi Henrietta Maria'nın oğludur. "Mac" sözcüğü, Gal ve İskoç dillerinde "oğul" anlamına gelir. Nasıl Türkçede birçok kişinin soy adı ".....oğlu" şeklindeyse, birçok Anglosakson ülkesinde -özellikle İskoçlarda- "Mac....." şeklindeki soy adlarına sık sık rastlanır.

Gal dilinde "benach" sözcüğü "kutsanmış" anlamına gelir.. Böylece Mak Benah sözcüğünün anlamı "kutsanmış oğul" olur.

Masonluktaki Mak Benah sözcüğü, "Moabon" sözcüğü ile de yakından ilişkilidir. Hatta bazı masonik araştırıcı ve yorumcular, bu iki sözcüğün aslında aynı sözcük olduğunu, sonraki yozlaştırmalar nedeniyle ortaya iki ayrı sözcük çıktığını bile ileri sürmüştür.

Buradaki önemli olan noktalardan biri, Mak Benah sözcüğünün etimolojisinin Gal diline dayandığı kabul edilip açıklaması buna göre yapıldığında, benzerbir açıklamanın "Moabon" sözcüğü için yapılamayışıdır. Bu nedenle çoğu masonik araştırıcı ve ritüelistler, bu sözcükleri, birbirleriyle bağlantılı ama ayrı ayrı iki sözcük olarak benimser.

Moabon

Eş. Mohabon, Mahhabone, Mohabin, Mahabin, Maha-byn, Maughbin

1. Mason ritüellerinden bazılarında yer alan ve üzerinde bir hayli spekülasyon yapılmış olan bir "sözcük".

Bu sözcüğün özgün olarak hangi anlama geldiği kesin bir şekilde belirlenememiştir. Bazı ritüellerde *"et çürüyerek kokuşmuş"* anlamına geldiği belirtilir.

Oysa sözcüğün etimolojisi bilimsel yöntemle araştırıldığında, böyle bir anlam taşıyabilmesine olanak bulunmadığı, bunun bir benzetme yapılarak uydurulduğu anlaşılmaktadır.

Bu tür bir açıklama ilk kez 18. yüzyılda antimasonik nitelikli yayınlarda görülmüştür. Yorumsal bir nitelik taşıyan bu anlamlandırmada, İbranîcede "çürüme" ya da "kokuşma" anlamına gelebilen **"**mak" ya da "mah" sözcüğü ile İngilizcede kemik anlamına gelen "bone" sözcüğü birleştirilmiştir. Oysa eğer bu sözcüğün kökeni İbranîce ise"et" ve "kemik" sözcükleriyle hiçbir ilgisi olmayan 12 ayrı anlam taşıması olasıdır. Bu seçenekler gözönünde tutulduğunda, Moabon sözcüğü ile Mak Benah sözcüğünün aslında aynı sözcüğün farklı şekillerde söylenişleri olduğunu savunanlarda çıkmıştır. Bu da bir olasılıktır. İki sözcük özgün olarak birbirinin aynı olmasa bile, "Moabon"un sözlük anlamı "Mak Benah" sözcüğü için geçerli olan 12 seçenekten biridir.

2. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin bazı uygulamalarında, ikinci nazırın çeşitli derecelerdeki ritüelik adı.

3. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 23. ve 24. derecelerine yükseltme törenlerinde adayın ritüelik adı.

Mason

Fra. Maçon; *İng.* Mason; *Alm*. Maurer

1. Batı dillerindeki sözlük anlamlarının Türkçe karşılığı alındığında; "duvarcı", "taş yontucu" ya da "mesleği yapıcılık olan kişi".

Bu sözcüğün etimolojisi üzerine kimisi yer yer birbirine bağlı, kimisi birbiriyle çelişkili kuramlar vardır. Bunlardan bazıları, "mason" sözcüğünün sözlük anlamıyla değil de Spekülatif Masonluktaki anlamlandırılmasıyla bağlantılı olduğundan,açıkça bir zorlamayla çıkarılmıştır.

a) Latincede **"maçonner"**: yapmak, inşa etmek; **"maçonetus"**: yapıcı, inşaatçı.

b) Ortaçağ Latincesinde **"macio"** ya da **"machio"**: duvarcı, yapıcı; **"maceria"**: büyük ya da uzun duvar.

c) Ortaçağ Latincesinde **"massom"**: taş bina; **"massonus"**: bina yapan kişi; **"massoneria"**: bina, yapı; **"massonerius"**: taş yontucu, taş bina yapıcı.

d) Ortaçağ Latincesinde **"masonia"**: bir özel dernek ya da kurum.

e) Eski Yunancada **"mazones"**: Dionysos İşçileri'nin şenliklerinden biri.

f) Yunancada **"mazourouth"**: Samanyolu ya da evrenin görünümü; **"moo soo"**: huzur arayışı; **"mesouraneo"**: cennette olmak.

g) Eski İspanyolcada **"masa"**: harç; **"mason"**: harç kullanan kişi.

h) Saksoncada **"masa"**: masa; **"masonry"**: masa başı kurumu ya da derneği.

Tüm bunların arasında "duvarcı" diye bir anlam hiç geçmiyor.

2. Örgütsel anlamı bakımından, herhangi bir masonik kuruluş ya da örgütün üyesi olan kişi.

Bir kişi, masonik yöntemler uyarınca Masonluğa kabul edildiği andan başlayarak "mason" sıfatı ya da niteliğini alır. Daha sonra, kendi isteğiyle üyesi olduğu tüm masonik kuruluşlardan ayrılsa ya da bazı yükümlülüklerini yerine getirmeyi aksattığı için düzensiz olarak nitelenip üyesi olduğu masonik kuruluşlarla ilişiği kesilse bile, "mason" sıfatını yitirmez. Bir masonun bu sıfatı ancak bir disiplin soruşturması sonunda suçlu bulunup kendisine "Masonluktan çıkarma" cezası verilmesi durumunda kalkar. Hatta böyle bir cezanın bile onun "mason" sıfatını kaldırmaya yetmeyeceğini ileri sürerek *«Mason olunur; Masonluktan çıkılmaz.»* görüşünü savunanlar vardır.

3. Niteliksel anlamı bakımından, Masonlukta bir masonun edinmesi gereken tüm bireysel nitelikleri taşıyan kişi.

Bir masonun edinmesi beklenen nitelikler arasında öncelikle şunlar sayılabilir:

- Tüm insanların barış ve mutluluk içinde yaşamalarını amaçlayarak, bu amacın gerçekleşebilmesi için çaba göstermek;
- Gerçeği ve adaleti her şeyin üstünde tutmak;
- Dogmaların her türünden ve batıl inançlardan arınmış olmak;
- Bilgisizlik ve bağnazlıkla sürekli olarak savaşmak;
- İnsanlar arasında, ırk, soy, cinsiyet, ulus, din, mezhep, ekonomik düzey, sosyal sınıf, töre, gelenek, düşünce ya anlayış şekilleri gibi farklılıkları nedeniyle ayırım ya da ayrıcalık gütmemek;
- Özgür düşünceli, aklını kullanabilen, bilgili, iyi ahlaklı, erdem sahibi, alçak gönüllü ve onurunu koruyan bir kimse olmak.

Bazı mason kuruluşları, bu temel niteliklerin başına birtakım dinsel inançlar ekleyerek, bir masonun belirli inançlara sahip olması gerektiğini de belirtir. Bu anlamdaki "mason" sözcüğü **"gerçek mason"** terimiyle özdeşleştirilmektedir. Nitekim bu nedenle her mason, simgesel ya da mecazi olarak mason olmayaçalıştığını ama henüz olamadığını söyler.

4. Türkçedeki mecazî anlamı bakımından, dinsiz ve tanrıtanımaz, kötü insan.

"Mason" sözcüğünün dilimizde böyle anlamlandırılışı, özellikle 19. yüzyılda Osmanlı Devleti toplumunda Masonluğun yadırganmış ve İslâm dini ile uyuşmaz görülmüş olmasından ileri gelmiştir. Masonlar, dinler ve inançlar arasında ayırım gütmedikleri, toplumca "gâvur" ya da "kâfir" olarak nitelenen başka insanlarla aynı çatı altında toplantı yaptıkları, bunların hepsiyle kardeşçe kucaklaştıkları için, dinsizlik ve Allahsızlık ile suçlanmışlardır. O zamanın anlayışına göre, böyle bir kişi kötü bir insandır. Bu kanı, günümüzde de bilgisizliğin ve bağnazlığın yaygın olduğu çevrelerde geçerliliğini sürdürmektedir.

20. yüzyıl başlarında, masonların herkesi aralarına almamak, toplantılarını yalnızca kendi başlarına yapmak, ilke ve çalışmalarını birer "sır" gibi saklayarak bunlardan kimseye söz etmemek gibi tutumları, Masonluğun "gizli kapaklı bir takım işler çevrilen zararlı bir örgüt" olarak nitelenmesine yol açmıştır. Bu gizli kapaklı işlerin içinde bulunan kişiler de kötü ve zararlı olarak nitelenmiştir. *«Gizlilik içindeyapılan bir çalışmanın ardında kötü bir amaç ya da kirli bir iş yatar.»* denmiştir. Bu kanı, Türkiye'de epeyce etkili olmuştur.

Çağımızda, Türkiye'de de artık Masonluğun ne olduğu, bir masonun nasıl bir kimse olduğu, özellikle aydın çevrelerde yavaş yavaş anlaşılmaktadır. Ancak "mason" sözcüğünün mecazî anlamı, henüz dilden düşmemiştir.

Masones

İng. Masoness

Bazı İngilizce yazında "bayan mason".

Bu sözcüğün kullanımı, temel sıfatların erkeğe özgü olarak kabul edilişinden ileri gelmektedir. Bu tür kullanım özellikle soylu sıfatlarında belirgindir. Örneğin erkek olan soyluya "kont", "dük" ya da "baron" denir; kadın "kontes", "düşes" ya da "barones" olarak anılır. Toplumlarda erkek-kadın ayırımsızlığının benimsenme noksanlığı, böyle niteliklerin, başka alanlarda olduğugibi Masonlukta da kullanılmasına neden olmuştur.

Ancak bu kullanımda kadın masonlara yönelik bir küçümseme ya da ikinci sınıftutma edası vardır. Bu da tipik bir İngiliz tutumu olarak nitelenebilir.

Mason Sözcüğü

Eş. Mason Kelimesi; *Fra.* Mot de Maçon; *İng.* Mason Word; *Alm.* Maurerw ort

Bazı masonik yazında "kutsal sözcük" teriminin karşılığı.

Mathok

Eş: Matak, Matok, Mathac, Mathoc

İbranîce: "Yumuşaklık", "ılımlılık", "tatlılık" ya da "sevilirlik"

Megalit

Fra. Mégalithe; *İng.* Megalith; *Alm.* Megalith

Sözlük anlamı bakımından "iri taş".

Özel olarak herhangi bir yerde bir nirengi olması bakımından dikilmiş taş.

Menhir

Çok eski çağlardan kalma, o tarihlerde anıtsal bir nitelik taşımak üzere, bir basit heykel ya da put olarak da nitelenebilecek, eni ve boyu bakımından diklemesine yerleştirilmiş iri bir taş.

Melchizedek

İbranîce: "Işıkların kralı" ya da "doğrulukların kralı".

Melik

Tanrı'nın temsilcisi niteliğini de taşıyan kral ya da hükümdar.

Bazı Türkçe masonik ritüellerde, özellikle Hz. Süleyman'dan söz edilirken "kral" yerine kullanılır.

Menahem

İbranîce: "Rahatlatıcı" ya da "huzur verici"

Mercure Trismegiste

Latince: "Üç Kez Bilgin Hermes".

Meritanya

Fra. Mérithanie; *İng*. Merithany

Ölüm yeri ya da köşesi.

Merogenya

Fra. Mérogenie; *İng*. Merogeny

Doğum yeri ya da köşesi.

Metr

Fransızcadaki "maître" *(üstat)* sözcüğünün Türkçedeki yaklaşık okunuşu olup, Türk Masonluğu'nda da bir ara bu anlamda kullanılmış olan sözcük.

Metusael

Eş. Methuselah, Methushael

1. Enoş'un oğlu.

Masonluktaki bazı derecelerin ritüellerinde, yeraltında yapılmış olan birgizli kubbeden söz edilir ve bunu binlerce yıl önce Enoş'un yaptığı söylenir. Bir efsane niteliği taşıyan bu öykülerin bazısında Metusael'in Enoş'a yardımettiği, hatta gizli kubbeyi doğrudan onun yaptığı belirtilir.

2. Bazı mason ritleri ve sistemlerinde, Hiram'ın öldürülmesine ilişkin alegorik öyküde bu cinayetin ortağı olan üç katilden birinin adı.

Bu adın kullanıldığı ritüellerde, diğer iki katilin adı da **Amru** ve **Fanor** olarak geçer.

Mevt

Eş. Maveth, Moth, Muth

Arapça ve İbranîce gibi Sami dillerinde: "Ölüm"

Militia

Ortaçağ Latincesi: "Şövalyelik kurumu"

Militia Templi

Ortaçağ Latincesi: "Tapınak Şövalyeleri kurumu"

Misericors Deus

Latince: "Tanrısal sevecenlik"

Mişar / Mişor

Eş. Mischar, Mischor

İbranîce: "Denge sağlayan"

Bu sözcüğün nitelediği denge, bir terazinin nesnel dengesidir. Bazı ritüellerde bu sözcük çoğul olarak "Mişarim" şeklinde ve "adalet" ya da "eşitlik" anlamına gelmek üzere de kullanılır.

Mitridat

Eş. Mithradates, Mithredat

Pers Kralı Kurus'un haznedarı.

Tarihte, özellikle M.Ö. 2. yüzyılda, daha birçok Mitridat vardır. Ancak bazı masonik derecelerin ritüelleri bakımından bunlar değil, sadece Pers Kralı Kurus'un haznedarı olan Mitridat önemlidir

Mizraim

Eş. Misraim, Mitsraim

Ham'ın oğullarından biri (Nuh'un torunu).

Mısır'ı kurarak bu ülkeye adını vermiş olduğu söylenen efsanesel kişi.

Morah Şalem

İbranîce: "Barış verisi"

Sözlük anlamından pek farklı olarak, Masonlukta "yetkin üstat" anlamına gelmek üzere kullanılır.

Muscus Domus

Latince: "Yosunlu ev".

Masonluğun eski geleneklerinden biri uyarınca; bir masonun mezarı.

Nabukadnezar

Eş. Nabuchoddonosor, Nabukadanasor, Nebukadnezar

Süleyman Mabedi'ni yıktırmış olan Babil kralı.

Nabukadnezar, Babil kralı olduktan sonra M.Ö. 588 yılında Kudüs'ü ele geçirmişti. İsrailliler Babillilerin egemenliğine karşı direniş gösterince, M.Ö.586yılında Kudüs'üve Süleyman Mabedi'ni yaktırıp yıktırmış, bir daha başkaldırmamaları için de İsraillilerin büyük bölümünü tutsak ederek, zincire vurdurup Babil'e götürmüştü.

Nabuzardan

Eş. Nebouzaradan

Babil Kralı Nabukadnezar'ın buyruğu üzerine Süleyman Mabedi'ni yakıp yıkan ve Kudüs'teki İsraillileri tutsaklayarak Babil'e götüren komutan.

Nakaş/ Nakhash

İbranîce: "Yılan"

Neder

İbranîce: "Bağlılık andı"

Nehuştan

Eş. Nekhoushtan

İbranîce: "Bir tunç parçası" ya da "tunç yılan"

Nekah

Eş. Nechah

İbranîce: "Vur!" ya da "Hücum!"

Nekam

Eş. Necam, Necum, Nekum, Nakam

İbranîce: "Öç alma" ya da "intikam"

Bu sözcük, daha çok, hiçbir kötülüğün cezasız kalmayacağını, kötülükte bulunanların er geç kötülük bulacaklarını belirtmek üzere kullanılır.

Nekamah / Nekhamah

İbranîce: "Ruh" ya da "coşku"

Bu sözcük, bir kişinin yerinde duramayışını, mutlaka bir şeyler yapma istemindeki ruh halini betimler.

Nekamah Bealim

İbranîce:"Zâlimlerden öç"

Nimrod

Eş. Nemrut, Nemrod, Nemrouth, Nemruth

Tarih öncesi çağlarda, Babil kentini kurduğu söylenen ve ünlü **Babil Kulesi**'ni yaptırdığı anlatılan Asur kralı.

Masonluğun bazı eski el yazmalarında, Nimrod ile ilgili olmak üzere çelişkili anlatılar vardır. Kimisinde Nimrod'dan, "Operatif Masonluğun ilk kurucularından biri" olarak söz edilir. Kimisindeyse, Babil Kulesi'ni yaptırmakla, Tanrı'nın buyrultusuna karşı geldiği, bundan ötürü Tanrı'nın insanların dillerini birbirine karıştırarak onları cezalandırdığı, dolayısıyla Nimrod'un yapıcılık mesleği ve sanatında daha önceden kurulmuş olan düzenin bozulmasına yol açtığı ileri sürülür.

Ninova

Eş. Nineveh

Tarih öncesi çağlarda, Mezopotamya'da Asur devletinin başkenti.

Masonluğun eski el yazmalarından bazılarında, yapıcılık mesleği ve sanatının ilkkez Ninova'da doğmuş olduğu belirtilir.

Nor

İbranîce: "Ateş"

Notuma

Bir anagram: **Aumont.**

Bu anagram **Tapınak Şövalyesi** derecesinin bazı uygulamalarında kullanılır. Aumont, Tapınakçıların son büyük üstadı **Jacques de Molay** idam edildikten sonra tarikatın varlığını sürdürmek üzere yetkilendirildiği söylenen üç kişiden biridir.

Nuh

Fra. Noé; *İng*. Noah; *Alm*. Noah

Teist nitelikli dinlere göre üçüncü peygamber.

Bazı benimseyişlere göre Spekülatif Masonluğun kökeni Tufan'dan da eski tarihlere kadar uzanır. Bu yüzden kimi mason ritleri ve sistemlerinde Nuh'a özel bir önem ve değer verilir hatta bu amaçla **"Tufan Öncesi Masonluk"** terimi de kullanılır.

Nuh'un ardından giden ve ilkelerine uyan (ya da uyduğu varsayılan) kimselere de "Noakit" ya da "Noaşit" denir.

Noakit / Noaşit

Fra. Noachite; *İng*. Noachide; *Alm*.Noachite

1. Nuh'u izleyen ve onun buyruklarına uyan kişi.

Bazı mason kuruluşlarının geleneksel benimseyişi uyarınca; Hz. Nuh, Masonluktaki teolojik sistemin kurucusudur.

Nuh'un bu kuruculuğu bir "babalık" niteliğiyle bağdaştırılır ve masonlarda "Nuh'un çocukları" sayılır.

Aslında "Nuh'un buyruklarına uyma", doğrudan Protestan inancının temel gereklerinden biridir. James Anderson, Spekülatif Masonluğun 1723 tarihli özgün temel yasası üzerinde kendine göre yer yer birtakım değişiklikler yaparak bunu 1738 yılında "Yeni Temel Yasa Kitabı" adı altında yayımlarken, bir masonun "sadık bir noaşit" olması gerektiğini de belirtmiştir. Temel yasa üzerinde yapılmış olan 1738 tarihli değişikliğin, kimi masonlarca kabul edilmemiş olmasının nedenlerinden biri de budur. Kimi masonlar bu konuda pek de duyarlı davranmazken, kimileri bir masonun ille de bir Noakit olması gerektiğine ilişkin kurala şiddetle karşı çıkar.

2. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 21. derecesindeki bir masonun ritüelik unvanlarından biri.

Numa Pompilius

M.Ö. 700 dolaylarında Roma'da ilk kolejleri kurduğu söylenen Roma kralı.

Oheb Eloah

Eş. Ohev Eloah

İbranîce: "Tanrı sevgisi"

Oheb Kerobo

Eş. Ohev Kerovo, Ohel Nerabah

İbranîce: "İnsanlık sevgisi"

Omnia Tempus Alit

Latince: "Zaman her şeyi iyileştirir."

Öklit

Eş. Euclid, Euklidies

M.Ö. 4. yüzyıl sonlarında İskenderiye'de bir ezoterik ekol kurmuş olan ünlü düşünür ve matematikçi.

Hermetik öğreti çerçevesinde yetişmiş olan Öklit, geliştirdiği bilimsel yöntemlerle zamanında "Yedi Bilim'in Üstadı" niteliğini kazanmıştır. Öğrencilerine özellikle geometri ilkelerini öğretmiştir. Yaşadığı dönemde yalnızca bir bilim adamı olmakla kalmamış, bir de töresel öğreti geliştirmiştir.

Öklit'in öğrencilerine vermiş olduğu öğütlemelerden birçoğu Operatif Masonluktada benimsenmiştir. Masonluğun eski el yazmalarından bazılarında Öklit'e özenle değinilmiş olduğu dikkati çeker. Nitekim Spekülatif Masonluğun ritüellerinde de Öklit'in ilke ve öğütlemelerinden seçmeler görülür.

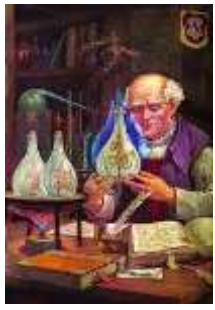
Önemli Sözcük

Fra. Mot signicatif; *İng.* Significant Word; *Alm*. Bedeutendes Wort

Bazı mason kuruluşlarının ritüellerinde Geçiş Sözcüğü'nün karşılığı.

Paracelcus

16. yüzyılda kendine özgü bir tarikat kurmuş olan ünlü alşimist ve okültist.

Kendini "Phillippus Aurelius Theoprastus Bombastus Paracelcus von Hohenheim" adıyla tanıtan Paracelcus, merkezi Almanya olmak üzere oluşturduğu tarikatını astroloji, alşimi**,** tıp ve büyü üzerine oturtmuştu.

Bu tarikat, Paracelcus öldükten sonra yüz yıl kadar varlığını sürdürdü. Üyelerinden kimilerinin 17. yüzyıl ortalarında operatif mason localarına da kabul edildiği, bu kişilerin, Spekülatif Masonluğun daha sonraları oluşturulan ritüellerinin kapsamı üzerinde etkili oldukları ileri sürülmüştür.

Böyle bir savın doğruluğunun ya da yanlışlığının üzerinde durulmasına hiç gerek yoktur; çünkü Rozkruacılar, Paracelsus'un ilkelerinden çok yararlanmış, öğretimleri kapsamında bunlardan birçoğunu kullanmışlardır.

Spekülatif Masonluğun 17. yüzyıldaki Rozkruacılardan etkilenmiş olduğu, su götürmez bir gerçektir. Kimi masonik yazarlar ise Paracelsus'dan "16. yüzyılın en büyük şarlatanlarından biri" olarak söz eder.

Pax

Latince: Barış.

Pax Vobis / Vobiscum

Latince: "Barış üstünüze olsun!" ya da "Barış sizinle olsun!".

Gerek sözlüklerde geçtiği üzere gerekse kullanımındaki anlamı bakımından Müslümanlıktaki *"Selamünaleyküm"* deyişinin karşılığıdır.

Katolik ayinlerinin sonunda "Tanrı'nın selamı üzerinizde olsun!" anlamına gelmek üzere de kullanılır.

Masonluğun ileri ve yüksek derecelerinden bazılarında bir özdeyiş olarak geçen bu terim, yer yer **"Vobis Pax"** ve **"Vobis quo Pax"** şeklinde de yazılır.

Peleg

Eş. Faleg, Phaleg

Babil Kulesi'nin varsayımsal mimarı.

İbranicedeki sözlük anlamı bakımından "bölünme" demektir. Bu adın ya da terimin kullanılmasıyla, Babil Kulesi'nin yapımıyla birlikte insanlar arasında bir bölünme başgösterdiği vurgulanır.

Pitagor

Eş. Pythagoras, Pitagor

M.Ö. 530 yılı dolaylarında, İtalya'nın güneyindeki Kroton *(Crotonne)* kentinde kendine özgü bir ezoterik ekol kurmuş olan ünlü matematikçi ve düşünür.

Pitagor, Mısır, Mezopotamya ve İran'da edindiği bilgi ve bilgelik nedeniyle, yaşadığı dönemde bir "yüce üstat", ölümünden sonra ise "Hermes'in oğlu" olarak nitelenmişti. Hatta kendisine bir "yarı tanrı" gözüyle bile bakılmıştı. Yazılı bir yapıt bırakmamış olmasına karşın, aritmetik, geometri, müzik ve astronomi başta olmak üzere, çeşitli bilimlere büyük katkıları olmuştur.

Pitagor, tüm evreni ve evrensel oluşumun istisnasız her öğesini "sayılar"a bağlayarak açıklamasının yanı sıra, kendine özgü ahlak kurallarıyla da ünlüdür. Bu nedenle kurmuş olduğu ekol, hem bilimsel, hem töresel, hem de gizemci *(mistik)* bir nitelik taşımıştır.

Kroton tam olarak nerede?

Kroton (Crotonne)

İtalya yarımadasının en güneyinde yer alan bir kasaba.

Peter Gower

Masonluğun eski el yazması belgelerinden bazılarında, **Pitagor**'un adının yapay olarak İngilizceleştirilmiş bir karşılığı.

Kimine göre, bazı eski el yazmalarında Pitagor'un Yunan harfleriyle yazılmış olan adı okunamadığından böyle bir ad uydurulmuştur.

Polkal

Masonluğun, bir bütün olmakla birlikte, kendi içinde çeşitli ritlere ayrılmış olduğunu belirtmek üzere kullanılan bir sözcük.

Pratik Mason

Fra. Maçon de pratique; *İng.* Practical mason

Kimi masonik yazın ve uygulamalarda "operatif mason"un karşılığı.

Principium

Latince: "İlke" ya da "temel"

Pro Deo et Patria

Latince: "Tanrı ve vatan için"

Pro Temporare

Latince: "Geçici olarak".

Bu terim, bir masonik birimin toplantısında herhangi bir görevlinin oturumda bulunamaması ve yardımcısının da olmaması durumunda, onun yerine yalnızca o oturum için bir başka kardeşin o görevi yürütmesini nitelemek üzere kullanılır.

Rab Banaim / Bonaim

Eş. Rav Binian, Rabacim, Rabbonim

İbranice: "Mimarların efendisi" ya da "Yapıcıların başı"

Masonik yazında bu terimin "efendim" ya da "üstadım" anlamında kullanılmış olduğu da görülür. Ritüelik bakımdan "Büyük Mimar Üstat" ile özdeştir.

Raşah-Betşiah

Eş. Raza Betsilah, Razah Belsijah

İbranice: "Kuraklık ve ıssızlık" ya da "gölgeliğin altındaki cılızlık"

Masonluğun bazı derecelerinde geçen bu terim, mecazî ya da simgesel olarak, ışığın yetersiz olduğu yerde verimliliğin ya da üretimin de az olacağını belirtmek üzere kullanılır. Böylece, "ışık" ve "aydınlık" sözcüklerinin simgesel anlamdaki önem ve değerleri vurgulanır.

Restoravit Pacem Patri

Latince: "Ülkemize yeniden barış geldi."

Romvil

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öyküde, Başmimar Hiram Abif'in öldüren üç katilden birinin, bazı ritüellerde benimsenmiş olan adı.

Bazı kaynaklara göre bu adı Stuartist masonlar uydurmuştur. Bir "anagram" olduğu, İngiltere'nin 17. yüzyıldaki ünlü başbakanı **Cromwell**'i niteleyiği ileri sürülmüştür. Bu anagramatik değerlendirmede, Hiram Abif ile 1749 yılında Cromwell'in başını kestirdiği İngiltere Kralı 1. Charles özdeşleştirilmektedir.

Bu sözcüğün etimolojisinin İbranice olduğunu varsayan bir görüşte ise, sözlükanlamı "koca budala" olarak belirtilir.

Rosenkreuz, Christian

Rozkruacıların 15. yüzyıldaki varsayımsal önderi.

Tarihte bu adı taşıyan bir kişinin gerçekten yaşamış olup olmadığı kuşkuludur.

Gerek 17. yüzyıldaki gerekse çağımızdaki Rozkruacıların benimseyişlerine göre; Rozkrua Tarikatı aslında çok eski çağlardan beri varlığını sürdürmekle birlikte, kendini açığa vurmamıştı. Varlığı, ancak pek az sayıdaki seçkin kişilerce biliniyordu. Çalışmaları tümüyle kendi içine kapanık olarak ve durağan bir tarzda sürüyordu. Bunun öyle olması, tarikatın varlığının önceden belirlenmiş bir zamana kadar bilinmemesi gerekiyordu. 15. yüzyılda tarikatın açığa çıkmasının vakti geldi.

Bu varsayım uyarınca, önceden görevlendirilmiş olan Christian Rosenkreuz, tarikatı yeniden canlandırıp örgütlenmesini sağladı. Kimine göre; Chistian Rosenkreuz gerçek bir kişi değil, yalnızca bir simgedir.

Kimisi de Rozkrua Tarikatı'nın 17. yüzyıldaki önderi olarak nitelenen **Johann Valentin Andreä**'nin, kendine bu adı takmış olduğu görüşündedir. Ancak günümüzdeki paramasonik Rozkrua Tarikatı bu öykünün doğruluğunu benimser.

Royal Arş Sözcüğü

İng. Royal Arch Word; *Fra.* Mot de Royale-Arche;
Alm. Wort der königlischen Gewölbes

Royal Arş derecesini almış olan masonlara özgü olduğu benimsenen sözcük.

Ruah

İbranice: "Hava", "solunum" ya da "ruh".

Sabal / Sabael / Sabbal

İbranîce: "Hamal", "yük taşıyan"

Sacramentum

Latince: "Bağlılık andı" *(sadakat yemini)*.

Sağlık - Tutarlılık - Güçlülük

Esk. Sıhhat - İstikrar – Kudret; *Fra.* Santé - Stabilité – Pouvoir
İng. Health - Stability – Power; *Alm.* Gesundheit - Stabilität - Leistung

Masonlukta üç bireysel temel ilke olarak benimsenmiş bir üçleme.

Salem

İbranîce: "Barış"

Salix Noni Tengu

Latince: "Yaydığımız ışık yol gösterir."

Bu özdeyiş kimi yerde **"Lux Inens Agit Nos"** şeklinde geçer.

Salut / Salutem

Latince: "Kutlu" ya da "sağlıklı"

Sanhedrim

İbranîce: "Yahudilerin geleneksel yüksek yargı kurulu".

Sapientia

Latince: “Bilgeliğin çokluğu”, “tüm bilgelik” ya da “çalışkanlık”.

Bu sözcük, bir özdeyişin kısaltması gibi, **S.A.P.I.E.N.T.I.A.** şeklinde de yazılır.

Sehina

Eş. Shekhina

İbranîce: “Tanrısal varlık”

Selec

Süleyman Mabedi’nin yapımına ilişkin alegorik öyküde, taş kesme ve işleme ustası olarak çalışmış bir mason.

Serment

Batı dilleri: “Bağlılık andı”

Sic Transit Gloria Mundi

Latince: “Dünyanın şanını gezip gör”.

Sidoni

İbranîce: “Arayıcı” ya da “araştırıcı”

Sihirli Kare

Fra. Carré magique; *İng*. Magic Square; *Alm*. Zaubervierеck

İçine 1’den başlayarak sırayla belirli bir düzene göre yerleştirilen sayıların, her yönden toplandıklarında aynı sonucu verdiği kare.

Bu tür kareler ve buna benzer diğer geometrik şekiller, sayılarla uğraşan ve ilginç ilişkiler ya da sonuçlar çıkaran aritmetikçilerce bulunmuştur. Sonradan, bunlar gizemci *(mistik)* araştırmacılarca da değerlendirilmiş ve kendi ekol ya da kurumlarında simgesel anlamlara gelmek üzere kullanılmıştır.

4	9	2
3	5	7
8	1	6

“Sihirli kare” olarak anılan sayıların birleşimini oluşturma işlemi, âdeta bir aritmetik oyunudur. Bunlardan en basiti, 3 sütun ve 3 sıradan oluşan dokuz bölmeli karedir. Her sütunundaki ve her sırasındaki sayıların toplamı 15’tir. Bu kare Satürn Karesi olarak anılır.

4 sütun ve 4 sıradan oluşan karenin sayılarının her yöndeki toplamı 34 sayısını verir; bu kare Jüpiter Karesi olarak anılır. 5 sıra ve 5 sütundan oluşan kare de her yönde toplam olarak 65 sayısını verir; bu kareye de Mars Karesi denmiştir.

Bu aşamaya kadar olan kareler, sınama-yanılma yoluyla da oluşturulabilir; fakat bundan sonrasını yapabilmenin tekniğini bilmek gerekir.

6'lı kare, Güneş Karesi adını taşır; sayıların toplamı 111'dir. 7'li kare Venüs Karesi'dir; sayıların toplamı 175'tir. 8'li kare Merkür Karesi olarak anılır; sayıların toplamı 260'dır. Son olarak, 9'lu ve Ay Karesi olarak anılan karedeki sayıların her yöndeki toplamı 369 sayısını verir.

Sihirli karelere verilmiş olan bu adlar, Astrologlar ve Kabalistler tarafından yorumlanarak değerlendirilmiş olduğunu gösterir. Toplam sayıların ise, ilk karenin sayılarının simgesel değerlendirilişi dışında, Masonlukta herhangi bir özelliği yoktur.

Üstelik bu karelerin herhangi bir "sihirli" yanı da yoktur. Bu, yalnızca bir aritmetiksel düzenlemedir.

Skoç

İng. Scottish, Scotch

"İskoç" sözcüğünün Türkçedeki kullanım biçimlerinden biri.

Aslında Türkçede bu sözcük yalnızca bir viski ve bir kumaş deseni türünü nitelemek üzere kullanılır. Bununla birlikte, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin Türkiye'deki uygulamasındaki yüksek konseylerinden biri olan Türkiye Yüksek Şûrası, 1968 yılındaki ayrılıktan bir süre sonra *"İskoç"* sözcüğü yerine "Skoç" sözcüğünü kullanmayı yeğlemiştir.

Sodaies

Latince: "Dost" ya da "arkadaş"

Roma kolejlerinde, bir üyenin niteliği.

Sofi

Eş. Sophia

Yunanca: "Bilgi" ya da "bilgelik".

Sözcük

Esk. Kelime; *Fra.* Mot; *İng.* Word; *Alm.* Wort

Masonluğa özgü bir tür parola.

Bir masonun, kendisini "mason" olarak tanıtması, gereğinde derecesini belirtmesi, bir masonik oturuma katılırken "düzenli" olduğunu kanıtlaması için, parola niteliği taşıyan sözcükleri bilmesi ve kendisine sorulduğunda yönteminceöylemesi gerekir.

Masonlukta parola niteliği taşıyan sözcükler ikiye ayrılır:

a) Masonluğa Özgü Genel Sözcükler:

Bu sözcüklerin iki türü vardır: **"Geçiş Sözcüğü"** ve **"Kutsal Sözcük"**. Geçiş Sözcüğü, bir mabedin kapısı önüne gelebilmek için, Kutsal Sözcük ise mabede girebilmek için bilinmesi gereken sözcüklerdir.

Bu sözcükler, her bir derece için ayrı ayrıdır. Dolayısıyla, hangi derecede oturum yapılıyorsa, gereğinde o dereceye ilişkin sözcükler kullanılır.

b) Obediyansa Özgü Özel Sözcük:

Bu sözcük **"Yıllık Sözcük"**, bazı uygulamalarda "**Yarıyıllık Sözcük"** olarak anılır. Her obediyansta, belirli bir dönem için geçerli olmak üzere saptanır. Yalnızca "düzenli" masonlara bildirilir.

Yıllık sözcüğü bilmeyen bir mason, ya düzensizdir ya da üyesi olduğu locanın toplantılarına düzenli olarak katılmamaktadır.

Sözcüklerin bu şekilde ve bu amaçla kullanılması, ne Masonluğun bir icadıdır ne de salt Masonluğa özgüdür. Sözcüklerin işaretler ile birlikte parola olarak kullanılması, çok eski çağlardan kalma ve çeşitli kurumlarda dünya çapında yaygın bir geleneksel uygulamadır. Ancak çağımızda bu tür bir uygulamanın modası geçmiştir. Günümüzde bunun yerini elektronik parolalar almaktadır.

Masonlukta birer parola niteliği taşımayan ritüelik sözcükler de vardır. Bunlar ise genellikle yalnızca tek bir masonik dereceye, pek ender olarak da bir dereceler silsilesine özgüdür. Ritüelik sözcükler, ya doğrudan ilgili oldukları derecenin öğretiminin özünü anımsatır ya da bunu anımsatan bir "özdeyiş"in baş harflerinden (kimi zaman hecelerinden) yapay olarak oluşur. Bunlar birer simgesel anlam da taşır.

Spes Mea in Deo est

Latince: "Umudum Tanrı'dadır."

Steinmetzen

Almancada "taş kesiciler" ya da "taş yontucular".

Bu terim, Ortaçağ ve sonrasında, Orta Avrupa'daki operatif masonları nitelemek üzere, tüm Kıta Avrupa'sı masonlarınca benimsenerek kullanılmıştır. Birçok masonik yazında da değiştirilmeksizin ve sözlük karşılığı alınmaksızın geçer.

Stibium

Latince: "Antimuan"

Stolkin

Eş. Satolkin, Jethro

1. Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öykünün bir bölümünde adı geçen önemli kişilerden biri.

Bu öyküye göre Stolkin, mabedin başmimarı Hiram Abif'in öldürülmesinden sonra, onun görevlerini üstlenmiş olan Adoniram'ın yerine, işlerin yürüyüşünü denetlemekle görevlendirilmiş kişidir. Bazı masonik kaynaklara göre, bu ad İbranîcede "sıkıca korunan" ya da "gözaltında tutulan" anlamına gelmekte olan "Shoulkain" sözcüğünden alınmadır. Bazılarında ise, "suyun akışı" anlamına gelebileceği, ancak bir özgün İbranîce sözcük olmadığı belirtilir.

2. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 9. derecesinde, bazı uygulamalarda ayrıca 4. ve 5. derecelerde 1. nazırın, 14. derecede ise tören üstadının ritüelik unvanı.

Süleyman

Fra. Salomon; *İng.* Solomon; *Alm*. Solomon

Kudüs'te sonradan kendi adıyla anılmış olan ünlü mabedi yaptırmış olan kral.

Süleyman yalnızca bir kral olarak kalmamış, bir "peygamber" olarak nitelenmiş, özellikle Hıristiyanlık ve Müslümanlıkta da üstün düzeyde saygı görmüştür. Ülkesinde kurmuş olduğu sosyal düzen ve oluşturduğu adalet ile ünlüdür. Masonluktaki önemi ise, yaptırmış olduğu kabul edilen ve kendi adıyla anılan ünlü mabetten ötürüdür.

Burada "yaptırmış olduğu kabul edilen" sözüne dikkat etmek gerekir. Çünkü Tevrat dışında herhangi bir kaynakta Süleyman'ın böyle bir etkinliğinden söz edilmez.

Süleyman Mabedi'nden Masonluğun hemen her derecesinde söz edilir.

Şunu da özellikle belirtmek gerekir: Masonlukta Süleyman Mabediçokönemtaşımakta olmasaydı, Kral Süleyman'dan herhalde hiç söz edilmezdi.

Nitekim birçok mason ritinin çeşitli ileri ve yüksek derecelerinde; Kral Süleyman'ın adı yalnızca kendi adıyla anılan ünlü mabedin yapımıyla ilgili alegorik nitelikli töresel öykülerde geçmekle kalmaz; bu öykünün çeşitli aşamalarının işlendiği derecelerden birçoğunda, ilgili masonik atölyenin başkanı, ritüelik olarak Kral Süleyman'ı temsileder.

İsraillilerin en büyük ve en bilge kralı olarak benimsenmesine karşın, Süleyman'ın yaşamının son yıllarından, övgü ve beğeniyle değil, aksine kınama ve yazıklamayla söz edilir. Ülkesinde barış, adalet, düzen ve gönenci sağladıktan sonra, tüm devlet işlerinden çekilmiş, kendini zevk ve eğlenceye vermiş, **Saba Melikesi Belkıs** ile ilişkileri dillere destan olmuştur. Putataparlığa yönelerek tapınılmak üzere putlar diktirmeye başlaması, yalnızca halkının sevgi ve saygısını yitirmesine neden olmakla kalmamış, İsraillilerin bölünme ve parçalanma ortamını da hazırlamıştır.

Nitekim Süleyman'ın ölümünden sonra devletin birlik ve bütünlüğü ancak birkaç yıl korunabilmiştir.

Şalom

Eş. Shalum, Shalom, Schalom

İbranice: "Karşılık" ya da "barış".

Bu terim, Türkçede Arapça kökenli olan "selâm" sözcüğüyle aynı anlamı taşır. Arapçadaki sözlük anlamı bakımından selam, "karşılık olarak" *(bilmukabele)* ya da "barış ve esenlik" *(sulh ve selamet)* demektir. Her durumda bu sözcük "iyi niyet" kavramını yansıtır.

Şalal Şalom Abi

Eş. Shalal/Schalal Shalom/Schaloum Abi/Avi

İbranice: "Babamın barışı sizedir."

Sözlük anlamının böyle oluşuna karşın, aslında bu deyim "Tanrı'nın selâmı üstünüzedir." anlamına gelmek üzere kullanılır. Bu da "Selâmın Aleyküm" deyişinin karşılığıdır.

Bir diğer simgesel değerlendirmeye göre ise bu deyiş ile anlatılmak istenen şey şudur: *«Atalarımızın eskiden kurmuş olduğu düzen şimdi alt üst edilmiştir.»*

Şelmot / Şelmut

Eş. Schelemoth, Shelemuth

İbranice: "Yetkinleşme, yetkinlik"

Şibolet

Eş. Schiboleth, Shiboleth

İbranice: "Başak", "ırmak", "bolluk" ya da "üretim".

Bu sözcük, doğal yaşamın yenilenerek sürekli olacağını vurgulamak amacıyla kullanılır. Erdem sahibi ve bilinçli bir kimsenin, doğanın verilerinden yararlanması gerektiğini anımsattığı gibi, önlemli olmanın gereğini de belirtir.

Şor Laban

Eş. Shor / Schor Laban / Lavan

İbranice: "Beyazboğa"

Suçsuzluğu ve sabırlı olmak gerektiğini belirten bir sözcük olarak kullanılır.

Tebet / Tebeth

Eş. Teveth

İbrani takviminde on ikinci ay.

Sözlük anlamı bakımından "kış" demektir.

Tebunah

Eş. Tevounah, Thebounah

İbranice: "Anlayış" ya da "bilinç"

Templi Omnium Hominum Pacis Abbas

Latince: "İnsanlar arasındaki barışın babasının mabedi"

Templum Hierosolymae

Latince: "Kudüs Mabedi"

Tito

Eş. Akitob, Achitob, Akhitov

Süleyman Mabedi'nin yapımı sırasında, işçileri yönetmekle görevli ustalarınbaşında bulunan kişi.

Tokat

Eş. Thokath

İbranice: "Güç"

Tolerans - Birlik - Gönenç

Fra. Tolérance - Union – Prospérité; *İng.* Tolerance - Union – Prosperity
Alm. Toleranz - Vereinigung - Gedeihen

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti'nin 1786 tarihli olduğu söylenen özgün anayasasında, ritin temeli olarak benimsenmiş ilkelerden oluşan üçleme.

Veritas

Latince: “Gerçek” ya da “doğru olan”.

Virtute et Silentio

Latince: “Erdem ve sessizlik”

Yabin

Eş: Yavin, Habin, Hevin, Jabin

İbranice: “Çalışkan” ya da “zeki”

Mason ritüellerinde bu sözcük bir kişi adı olarak geçer. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç (Skoç) Riti’nin “nitelendirilemez (vasıflandırılamaz) dereceler” olarak anılan 4.-14. derecelerinin birçoğunda, derecesi yükseltilen kişi genellikle ritüelik olarak bu adla anılır. Daha yaygın olarak “Jabin” ya da “Johaben” adı kullanılır.

Yaboru Hamaim

Eş. Yavaru Hamaim, Jaboru Hamaim

İbranice: “Suları geçerken”

Bu deyişte sözü edilen “sular”, Fırat nehridir. Bu deyişin, engelleri aşarak özgürlük yolunda ilerlemeyi anımsattığı benimsenir. Çünkü Fırat nehri öteden beri Doğu ile Batı arasında geçilmesi zor bir engel oluşturmuştur. Bu nedenle de Doğu ile Batı’nın sınırı sayılmıştır.

Yafa

Eş. Joppa

Doğu Akdeniz kıyısındaki bir kent.

Masonlukta bu kentin değil, yakınında yer alan bir dağın önemi vardır.

Süleyman Mabedi’nin yapımına ilişkin alegorik nitelikli töreselöykünün bir bölümünde, mabedin başmimarı Hiram Abif’i öldüren katillerin, **Pharos** *(Faros)* adını taşıyan bir çoban tarafından, bu dağdaki bir mağarada saklanırlarken görüldükleri anlatılır.

Yah

Eş. Jah, Iah

Temel olarak "Yehova" sözcüğünün kısaltılmış biçimi olup, İbranice kökenli diğer birçok sözcükte bir takı olarak kullanılan hece.

Yah - Bul - On

Eş. Jah-Bul-On, Iah-Bul-On

Tanrı adına yapılmış olan mabedin bittiğini ve ışık saçmakta olduğunu belirtmek üzere kullanılan bir hece kümesi.

Yaheb

Eş. Yahev, Jaheb, Iaheb

İbranice: "Ödül" ya da "bağışlama"

Yaho

Eş. Jaho, Iaho, Iao, Yehou

İbranice: "Oluş" ya da "var oluş"

Yahuda

Eş. Judah

İsraillilerin 12 kavminden biri.

Bu kavim, diğerleri arasında önemli ve öncelikli bir yer tutar. Bunun nedeni Hz.Davut ile başlayarak İsraillilerin "kral ailesi" olmasıdır. Tevrat'ta anlatıldığına göre, bu kavmin arazisi, Kudüs'ün güneyinde "Yahudiye" olarak anılan bölgedir. Ancak Hz. Davut Kudüs'e yerleşip burasını kendisine başkent edinince, gene aynı paylaşım uyarınca Kudüs ve çevresinin sahibi olan Benjamin ailesiyle aralarında yüzyıllarca çözümlenememiş bir sorun çıkmıştır.

Yaminim-Nor-Ruah-Yebşah

Eş. Iaminim (Jaminim) - Nor - Ruah - Iebschah (Jebschah)

İbranice: "Su - Ateş - Hava - Toprak"

Yehoşafat

Eş. Jehosaphat

İbranice: "Tanrı'nın uygun gördüğü".

Kudüs'ün doğusunda yer aldığı varsayılan bir vadi.

18. yüzyılda Spekülatif Masonlukta bu varsayımsal vadi, simgesel olarak "tümmason localarının çalıştıkları yer" diye benimsenmişti.

Yeruşalim

Kudüs'ün özgün adının okunuşunun Türkçedeki yazılımı.

İbranicedeki sözlük anlamı bakımından Yeruşalim "barış kenti" demektir. Batı dillerinde genellikle "Jerusalem" şeklinde yazılır. Aslında bu İbraniceden alınma ya da dönüştürülme değildir. Yunancada aynı anlama gelen **"Hierosalem"** den türetilmiştir.

Kudüs'ün Spekülatif Masonluktaki yeri, öncelikle Süleyman Mabedi'nden kaynaklanır. Buna İkinci Mabet de eklenir. Tapınakçıların ilk kez Kudüs'te örgütlenmiş olmasının, Masonluğun bazı ileri ve yüksek derecelerinde haçlı seferlerinin de önemli tutuluşunun bunda etkisi vardır. Kudüs yalnızca Yahudiler için değil, Hıristiyanlar için de dünya yüzündeki tek kutsal kenttir.

Masonluk, Hıristiyan dininin yaygın olduğu ve dinsel ilkelerin öncelikli tutulduğu Batı dünyasında doğarak gelişmiş olduğu için, bazı mason ritlerinin birçok derecesinde, Kudüs'e özellikle değinilir.

Yıllık Sözcük

Esk. Senelik Kelime; *Fra.* Mot annuel; *İng.* Annual Word; *Alm.* Jahreswort

Her mason obediyansının yılda bir yenilenen kendine özgü parolası.

Bu sözcük, bir masonun, üyesi olduğu obediyansta, tanınmadığı bir locanın toplantısına konuk olarak katılmak istediği zaman, o obediyansın düzenli bir üyesi olduğunu kanıtlayabilmesine yarar.

Obediyansın büyük üstadı ya da bu iş ile görevlendirdiği yardımcısı, her yıl yeni bir sözcük saptar ve bunu bir kapalı zarf içinde obediyansa bağlı localara doğrudan saygıdeğer üstat (üstad-ı muhterem) tarafından açılmak üzere gönderir. Saygıdeğer üstat, bu sözcüğü, locasının düzenli üyelerine yöntemine uygun bir şekilde iletir.

Sözcük genellikle iki parçadan ya da iki ayrı sözcükten oluşur. Bunlardan biri "soru" diğeri "yanıt" sözcüğüdür. Gerektiği zaman bir masona yıllık sözcüğü sormagereğini duyan görevli, doğrudan bu sözcüğün söylenmesini istemez; kendisi sözcüğün ilk parçasını *(soru sözcüğünü)* söyler.

Bunun üzerine, kendisine yıllık sözcüğün sorulduğunu anlayan masonda ikinci parçayı söyleyerek yanıtlar. Masonlukta birer "parola" niteliği taşıyan diğersözcüklerden farklı olarak, bu sözcüğün sorulup yanıtlanmasında **"heceleme"** olarak anılan uygulama yapılmaz.

Her locada yıllık sözcük, locanın tüm düzenli üyelerine geleneksel olarak, topluca iletilir. Bu sözcüğü alma hakkı bulunan tüm masonlar, bir halka şeklinde toplanarak "kardeşlik zinciri" oluşturur. Yıllık sözcük, bir parçası bir yandan diğeri öteki yandan aynı anda dudaktan kulağa, aktarılarak dolaştırılır. Bu aktarma, başladığı gibi doğru gelmeyecek olursa yinelenir.

Masonluğun gelenekleri uyarınca, yıllık sözcük hiçbir yere yazılmaz. Bu sözcüğün topluca verilmiş olduğu oturumda bulunmayan ya da unutan bir mason, bunu hiçbir kardeşine soramaz; sadece üyesi olduğu locanın saygıdeğer üstadından özel olarak isteyebilir.

Geleneksel olarak bu böyledir ama bazı ülkelerde -özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nin birçok eyaletinde- yıllık sözcük üyelere posta ile gönderilir; ancak öğrenildikten sonra kâğıdın yakılarak yok edilmesi gerektiği de bildirilir. Nitekim herhangi bir locada dudaktan kulağa dolaştırılarak aktarılan sözcüğün yazılı olduğu kâğıt da, bu iş yerine getirildikten sonra yakılarak yok edilir.

Bir de şöylesi var:

Yarı Yıllık Sözcük

Fra. Mot de Semestre; *İng*. Semi-annual Word; *Alm*. Halbjährliches Wort

Bazı mason obediyanslarının tüzükleri uyarınca, yıllık sözcük ile aynı nitelik ve işlevi taşıyan, ancak yılda bir kez değil, altı ayda bir değiştirilen sözcük.

Yobel

Eş. Jobel, Iobel, Yovel

İbranicede, başarı ya da mutluluk sevincini ve coşkusunu yansıtan bir sözcük.

Bu sözcüğün Latincedeki sözlük karşılığı "jubilans" olarak verilir. Masonluğun ileri ve yüksek derecelerinden bazılarının ritüellerinde, Tanrı'nın sevindirici niteliğini belirten bir kavram olarak benimsenir.

Yonatan

Eş. Jonathan

İsraillilerin ilk kralı Saul'un oğlu ve Kral Davut'a bağlılığı ile ünlü kişi.

Zabud

Eş. Zaved

İbranice: *"Armağan"*

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik öyküde, öldürülen Başmimar Hiram Abif'in cesedinin saklanmış olduğu yeri bulan kişi.

Zabulon / Zebulon

Eş. Zevouloun

İbranice: *"Mesken"*

Zadak / Zadakah

Eş. Tsedek, Tsedahak, Sedech

İbranice: *"Adalet"* ya da *"sadaka"*

Zadık / Zadok

Eş. Tsadık, Tsadok

İbranice: *"Doğru"* ya da *"sağlam"*

1. Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik öyküde değinildiği üzere, önce Davut'un ve sonra Süleyman'ın başrahibi.

2. **Kabala**'da, genellikle "**Yesod"** olarak anılan sefirotun, bazı benimseyişlerdeki adı.

Zebul

Eş. Zeboul / Zevoul

İbranice: *"Konak"* ya da *"saray"*

Zeomet

İbranice: *"İşte ölü!"*

Zerbal

İbranice: *"Üstadın ürünü"*

Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin alegorik öyküde geçtiği üzere; Kral Süleyman'ın koruyucularının başı.

Ziza

Eş. Zizah

İbranice: "Çıkıntı", "atılım", "eyleme geçme" ya da "parlaklık"

Zizon

Süleyman Mabedi'nde, **"en kutsal yer"** olarak nitelenen bölmenin adı ya da niteliği.

Bu sözcük etimolojik olarak İbranicedeki *"ziza"* sözcüğünden türetilmiş olabilir. Art niyetli, vefasız, kirli ve kaba düşüncelerin, olumsuz niteliklerin, çıkarcı emellerin barınamadığı, iyilik ve doğrulukla dolu aydınlık *insan bilinci*nin tek bir sözcükledile getirilmesi olarak benimsenir.